

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

“Nə vaxt, nəyi, necə etmək lazımdır — bunu biz bilirik...”

İki il əvvəl bu gün deyilən söz 44 gündə təsdiqini tapdı

Ermənistan heç vaxt bizimlə açıq döyüşdə qələbə qazana bilməyib və bilməz. Son günlər ərzində Azərbaycan Ordusu bir daha öz üstünlüyünü göstərdi. Biz lazım olan vaxtda – bu günlərdə yaradılmış əlavə imkanlardan, o cümlədən döyüş məntəqələrinin yeni yerləşməsindən istifadə edib öz sözlümü-zü deyəcəyik.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bu sözləri iki il əvvəl, 2020-ci il iyulun 15-də Nazirlər Kabinetinin iclasında çıxışı zamanı Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində düşmənin törətdiyi hərbi təxribatın qarşısının alınmasından bəhs edərkən demişdi.

Prezident diqqətə çatdırırdı ki, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində, 2018-ci ildə uğurlu Naxçıvan (Günnüt) əməliyyatında olduğu kimi, Tovuz döyüşləri də Azərbaycan Ordusunun qalibiyyət səhifəsidir.

davamı səh. 2-də

İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140 illiyi qeyd olunacaq

Prezident İlham Əliyev iyulun 14-də İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda İrəvan teatrının xalqımızın mədəni-ictimai həyatında özünəməxsus rolu qeyd olunub və Mədəniyyət Nazirliyinə İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140 illiyinə dair tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirmək tapşırılıb.

səh. 2

“Yeni adlar” layihəsinin ilk mövsümü başa çatıb

Mədəniyyət Nazirliyinin bu ilin yazından həyata keçirdiyi “Yeni adlar” layihəsi milli musiqimizin, ifaçılıq sənətimizin inkişafı və təbliği istiqamətində diqqətlə-yiq addımlardan biridir.

Gənc ifaçıların tanınmış dirijorların rəhbərliyi altında simfonik, kamera və xalq çalğı alətləri orkestri ilə konsertlərinin keçirilməsi onların sənət yolunda inkişafına mühüm zəmin və təkdir.

İlk konserti aprelin 20-də keçirilən “Yeni adlar” layihəsinin yaz-yay mövsümündə axırıncı musiqi axşamı iyulun 8-də Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında gerçəkləşdi.

davamı səh. 5-də

Milli Qurama Festivalı davam edir

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, Mədəniyyət Nazirliyi və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə ilk dəfə keçirilən Milli Qurama Festivalı davam edir.

Festival iyulun 7-də qədim tikmə növü olan quramanın İçərişəhər ərazisində nümayiş etdirilməsi ilə başlayıb. Təcrübəli quramaçıların müşahidəsi ilə İçərişəhər və Qala qoruqlarının bir neçə məkanında kiçik parça hissələrindən tikilən quramanın hazırlanmasında paytaxt sakinləri, turistlər iştirak ediblər.

davamı səh. 3-də

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrının “Cənnətə bilet”i

səh. 3

Qırx il sonra eyni məkanda

Azad Şuşa Vaqif Poeziya Günlərinə ev sahibliyi edir

Həydr Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi-nin (AYB) təşkilatçılığı ilə iyulun 14-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada Vaqif Poeziya Günləri başlayıb.

Qırxillik tarixi olan Vaqif Poeziya Günləri Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra artıq ikinci dəfə əzəli məkanında keçirilir.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) üzvlərinin, gənc yazarların, qazilərin, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin iştirak etdikləri poeziya bayramı çərçivəsində ilk tədbir “Qarabağ” mehmanxanasının qarşısında təşkil edilən kitab sərgisi olub.

Sərgini Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üz-vü İlqar Fəhmi açıb.

AYB-nin sədri, Xalq yazıçısı Anar qonaqları salamlayıb.

AYB-nin sədr müavini Rəşad Məcidi bildirib ki, sərgidə 100-dən çox şair və yazıçının kitabları nümayiş etdirilir. Sərgidə ayrı-ayrı yazıçıların kitablarının təqdimatı keçirilib.

Əvvəlcə Yazıçılar Birliyinin təşəbbüsü ilə hazırlanan “Qarabağ dastanı, otuz ilin həsrəti – 44 günün Zəfəri” və 2021-ci ildə Şuşada keçirilmiş Vaqif Poeziya Günləri barədə “Bütün yollar Şuşaya aparır...” kitablarının təqdimatı olub.

“Qarabağ dastanı, otuz ilin həsrəti – 44 günün Zəfəri” kitabı Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anarın təşəbbüsü ilə Qələbəmizin ilk günlərindən hazırlanmağa başlanıb. Kitabda azad olunmuş Qarabağdan olan ədiblərin öz rayonları haqqında xatirələri toplanıb. Elçin Şuşadan, Ramiz Rövşən Qubadlıdan, Seyran Səxavət

Füzulidən, Elçin Hüseynbəyli Cəbrayıldan, Aqil Abbas Ağdamdan yazıb. Kitabda şairlərin Qarabağa həsr olunmuş şeirlərinə, ötən il “Xarıbülbul” musiqi festivalından sonra yazılmış publisistik məqalələrə də yer verilib. Nəşrin ön sözünün müəllifi və redaktoru Rəşad Məciddir.

davamı səh. 2-də

“Artilleriyanın atası”

Şəhid Milli Qəhrəman haqqında filmin təqdimatı

Iyulun 14-də Nizami Kino Mərkəzində filmin təqdimat mərasimi keçirildi. Tədbirdə iştirak edənlər arasında mədəniyyət və incəsənət nümayəndələri, Vətən müharibəsi iştirakçıları, şəhid Milli Qəhrəmanın ailə üzvləri və döyüş yoldaşları da var idi.

İlk olaraq ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan Vətən övladlarının əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Filmin ssenari müəllifi və rejissoru Kəmalə Musazadə çıxış edərək bildirdi ki, Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə “Salnamefilm” studiyasında 2010-cu ildən başla-

yaraq “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları” silsiləsindən sənədli filmlər çəkilir. İndiyədək bu silsilədən 100-dən artıq film lentə alınıb: “Bu gün təqdimatına topladığımız sənədli film də həmin silsilədən-dir. Bildiyiniz kimi, Tovuz döyüşlərinin ikinci ildönümüdür. Polkovnik İlqar Mirzəyev 2020-ci ilin iyul ayında baş verən döyüşlər zamanı Tovuz rayonu istiqamətində 3-cü Ordu Korpusunun komandir müavini, general-mayor Polad Həşimovun tabeliyində olan bir qrup hərbiçi ilə bir yerdə qəhrəmancasına şəhid olub”.

davamı səh. 2-də

Mədəni özünüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi

Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli və dəstəyi, ölkəmizin UNESCO yanında Daimi Nümayəndəliyi və Azərbaycan Yaradıcı Sənəyələr Federasiyasının (AYSF) tərəfdaşlığı ilə “Global Kommunikasiyalar və İnnovasiyalar” şirkəti tərəfindən iyulun 14-də “İrsin idarəedilməsi bacarıqlarının inkişafı” təlim proqramı çərçivəsində növbəti, üçüncü treninqə start verildi.

Təlim kursunun mövzusu UNESCO-nun “Mədəni özü-nüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi haqqında” 2005-ci il Konvensiyasına həsr olunub.

AYSF İdarə heyətinin sədri, təlim proqramının rəhbəri Vəlif Eyvazadə çıxış edərək “İrsin idarəedilməsi bacarıqlarının inki-

“Tovuz döyüşlərindən möhtəşəm Zəfərə doğru”

Azərbaycan Ordusunda Tovuz döyüşlərinin ikinci ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimləri keçirilir, şəhid məzarları ziyarət olunur, şəhid ailələrinə baş çəkilir və bu döyüşlərin hərbi tariximizdə tutduğu yer geniş təbliğ olunur.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Tovuz rayonundakı N hərbi hissəsində keçirilən “Tovuz döyüşlərindən möhtəşəm Zəfərə doğru” adlı vətənpərvərlik təd-

birində nazirliyin rəsmiləri, hərbi qulluqçular, Qazax, Tovuz, Ağstafa, Gədəbəy, Şəmkir rayonlarından dəvət olunan şəhidlərin ailə üzvləri, müharibə iştirakçıları, ictimaiyyət nümayəndələri və incəsənət xadimləri iştirak ediblər. Tovuz döyüşləri zamanı şəhidlik zirvəsinə ucalan Azərbaycanın Milli qəhrəmanları general-mayor Polad Həşimov, polkovnik İlqar Mirzəyev, mayorlar Namiq Əhmədov, Anar Novruzov, baş leytenant Rəşad Mahmudov, gizirlər İlqar Zeynallı, Yaşar Babayev, çavuş

Vüqar Sadıqov, baş əsgər Elşad Məmmədov, əsgərlər Elçin Mustafazadə, Nazim İsmayilov və Xeyyam Daşdəmirovun portretlərinin yer aldığı xatirə lövhə-

ləri qarşısında onların hər birinin həyat və döyüş yolu barədə tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumat verilib.

davamı səh. 3-də

“Azərbaycan — mədəni müxtəlifliyin məkanı”

Mədəniyyət Nazirliyi videolayihə həyata keçirir

səh. 4

“Sevil” operası “İpək Yolu”nda nümayiş olunub

səh. 5

İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140 illiyi qeyd olunacaq

Prezident İlham Əliyev iyulun 14-də İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, azərbaycanlıların tarixən köklü yaşadığı mühüm elm, maarif və mədəniyyət mərkəzlərindən biri kimi tanınan İrəvanda 1882-ci ildən etibarən fəaliyyətə başlayan Azərbaycan teatri sonrakı dövrlər ərzində özünün zəngin repertuarında milli ədəbi-bədii fikrin nailiyyətlərinə daim xüsusi yer verərək tamaşaçıların rəğbətini qazanıb və mədəniyyət salnaməmizə yaddaqlan səhifələr yazıb. Azərbaycanın görkəmli səhnə ustalarından bir çoxunun yaradıcılıq taleyi peşəkar milli teatrımızın ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilən bu qocaman sənət ocağı ilə sıx bağlıdır.

Keşməkeşli yol keçmiş və dəfələrlə erməni vandalizminə məruz qalmış İrəvan teatrının salnaməsi əzəli Azərbaycan torpaqlarında həmyerlilərimizin tarixi taleyinin bir parçasıdır. 1918–1920-ci illərdə ermənilər İrəvanda kütləvi qırğınlar törədərək onun truppası mühacirətə üz tutan teatr öz fəaliyyətini 1922-ci ildə bərpa edib, Azərbaycan ziyalılarından fədakarlığı sayəsində 1928-ci ildə müvafiq qərarla dövlət teatri statusunu alıb, 1935-ci ildən isə böyük dramaturq Cəfər Cəbbarlinin adını daşıyıb.

Azərbaycanlıların Ermənistandan 1948–1953-cü illərdəki deportasiyasından da acı nəsibini alaraq, fəaliyyətini yalnız 1967-ci ildə bərpa edən İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı 1980-ci illərin sonlarında ermənilərin yenidən başladığı etnik təmizləmə və təcavüzkarlıq siyasəti nəticəsində yurddaşlarımızla bərabər digərgin düşüb, qaçqın həyatı yaşamalı olub.

1989-cu ildən Bakı şəhərində məskunlaşan teatr ötən müddətdə ənənəvi repertuarını rəngarəng mövzularda yeni-yeni əsərlərlə daha da genişləndirib və bir sıra yaradıcılıq uğurları qazanıb.

Sərəncamda İrəvan teatrının xalqımızın mədəni-ictimai həyatında özünəməxsus rolu qeyd olunub və Mədəniyyət Nazirliyinə İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 140 illiyinə dair tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirmək tapşırılıb.

Fransa Prezidenti azərbaycanlı pianoçunu “Fəxri Legion” ordeni ilə təltif edib

Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun iyulun 13-də imzaladığı fərmanla bu ölkədə yaşayan soydaşımız, tanınmış musiqiçi, Azərbaycanın Əməkdar artisti Adilə Əliyevə “Fəxri Legion” ordeni ilə təltif olunub.

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsindən verilən xəbərə görə, Fransa Respublikasının milli bayramı ərəfəsində imzalanan fərmanda bildirilir ki, pianoçu, klassik musiqi festivalının təsisçisi Adilə Əliyevə musiqi sahəsində 46 illik xidmətinə əsasən bu təltifə layiq görülüb.

Adilə Əliyevə Bakı şəhərində Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbini və Pyotr Çaykovski adına Moskva Dövlət Konservatoriyasını bitirib. Onun 50-dən çox ölkədə konsertləri təşkil edilib, məşhur səsyazma studiyalarında 30-dan çox kompakt disk yazılıb. Soydaşımızın konsert proqramlarına məşhur Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri də daxildir. O, “Raxmaninov konsertlərinin ən yaxşı ifaçısı” mükafatına layiq görülüb.

Hazırda Fransanın Annemas şəhərində yaşayan Adilə Əliyevə 2001-ci ildən Fransa Beynəlxalq Musiqi Akademiyasının direktorudur. 1996-cı ildən etibarən pianoçuların Adilə Əliyevə adına beynəlxalq müsabiqəsi keçirilir. Fransa və İsveçrədə iki ildən bir təşkil edilən müsabiqə müxtəlif ölkələrdən, o cümlədən Azərbaycandan olan istedadlı üzvə çıxarır, onları tanıdır və təhsillərinin xaricdə davam etdirilməsi üçün şərait yaradır.

“Artilleriyanın atası”

əvvəli səh. 1-də

K.Musazadə bildirdi ki, İlqar Mirzəyevin keçdiyi döyüş yolu bir rejissor kimi onu çox heyrləndirib: “Onu da qeyd edim ki, İlqar Mirzəyev Aprel döyüşlərində göstərdiyi şücaətdən sonra döyüşçü dostları ona “Artilleriyanın atası” ləqəbini veriblər. Buna görə də şəhidimizin bu ləqəbi filmin adı olaraq seçildi. Mənim üçün şəhid qəhrəmanlarımızdan əziz, dəyərli bir mövzu yoxdur. Çünki onlar ərazi bütövlüyümüz uğrunda öz həyatlarını fəda etdilər. Bizim də missiyamız onların qəhrəmanlıqlarını gələcək nəsillərə ötürməkdir”.

Azərbaycan Dövlət Film Fondunun direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev vurğuladı ki, Vətən müharibəsindəki böyük Qələbə bütün sənət sahələrində öz əksini tapmalıdır: “Mən bu filmə görə Kamalə Musazadəyə təşəkkürümü bildirirəm. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin”.

Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Pənah Əliyev söylədi ki, şəhidlərimizin adının əbədiləşdirilməsi üçün belə layihələr böyük əhəmiyyət daşıyır: “Biz də bu istiqamətdə müxtəlif tədbirlər keçiririk. Bununla yetişən gənc nəsə öz qəhrəmanlarını tanımaq niyyətindəyik. Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti olaraq hər zaman şəhidlərimizin bizə miras qoyduğu əmanətlərin qayğısına qalacağıq”.

Daha sonra İlqar Mirzəyevin anası Gülnarə Mirzəyeva və Milli Qəhrəmanın qardaşı Rəfael Mirzəyev çıxış edərək filmin ərəşə gəlməsində əməyi olan hər kəsə təşəkkürlərini bildirdilər.

Çıxışlardan sonra “Artilleriyanın atası” sənədi filmi nümayiş etdirildi. Qeyd edək ki, filmin rejissoru və ssenari müəllifi Kamalə Musazadə, operatorları Soltan Abdullayev və Murad Nəzərli, montajçuları K.Musazadə və Sabir Əskərzadə, icraçı prodüseri Azad Axundov, prodüseri Nazim Hüseynovdur.

Xatırladaq ki, dövlət başçısının 9 dekabr 2020-ci il tarixli sərəncamı ilə İlqar Mirzəyevə ölümündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Nurəddin Məmmədli

əvvəli səh. 1-də

“O ki qaldı, bizim addımlarımız, lazım olan vaxtda lazım olan addımları atırıq və atacağıq. Mən hələlik bundan artıq heç nə demək istəmirəm, hadisələri qabaqlamaq istəmirəm... Nə vaxt, nəyi, necə etmək lazımdır, bunu biz bilirik. Hesab edirəm ki, yaxın tarix dəfələrlə bunu göstərib, həm siyasi müstəvidə, diplomatik müstəvidə, eyni zamanda, döyüş meydanında. Nəyi edirik-sə, dəqiqliklə edirik. Son dörd il ərzində üç əməliyyat keçirilmişdir, üç toqquşma olmuşdur. Üçündə də qalib gəldik. Üçündə də bayrağımızı istədiyimiz yərə sancdıq. Üçündə də düşməne sarsıdıcı zərbələr endirdik”, – deyə dövlət başçısı bildirmişdi.

Prezident bu məsələnin iki gün öncə Təhlükəsizlik Şurasının toplantısında müzakirə olunduğunu qeyd edərək, Ermənistanın 12 iyulda sərhəddə başladığı təxribata qəti şəkildə cavab verildiyini vurğulamışdı: “Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə göstəriş verdim ki, hərbiçilərimizin intiqamı alınmalıdır, onların qanı yerdə qalmamalıdır və düşməne elə bir zərbə endirilməlidir ki, onu uzun müddət bundan sonra yaddan çıxarmasın”.

Xatırladaq ki, 2020-ci ilin 12-14 iyul tarixində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində artilleriya qurğularından istifadə etməklə mövqelərimizi intensiv atəşə tutmuş və hücumu keçməyə cəhd göstərmişdi. Lakin görülmə qəti tədbirlər nəticəsində düşməne ciddi zərbə endirilmiş və ağır itki verərək geri oturdulmuşdu.

Azərbaycan Ordusunun qəhrəman əsgər və zabitləri canları və qanları bahasına düşmənin sərhəd boyu bir addım da olsun torpaqlarımıza ayaq basmasına imkan vermədilər.

Qısa fasilələrlə beş gün sürən Tovuz döyüşlərində Silahlı Qüvvələrimizin 12 hərbi qulluqçusu, o cümlədən iyulun 14-də döyüş zamanı müdafiənin ön xəttində olan general-mayor Polad Həşimov və polkovnik İlqar Mirzəyev şəhidlik zirvəsinə ucaldılar. Bu, Azərbaycan Ordusunun yüksək rütbəli zabitlərinin əsl vətənpərvərliyini, cəbhənin ön xəttində döyüş tapşırıqlarını ləyaqətlə yerinə yetirməsini dünyaya nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Ordusunun yüksək peşəkarlığının daha bir örnəyi olan Tovuz döyüşləri zamanı düşmənin 100-dən çox hərbiçisi məhv edildi, bir neçə hərbi obyekt və texnikası, həmçinin uzunmüddətli atəş nöqtələri və dayaq məntəqəsi, radiolokasiya stansiyası, tabor qərgahı və hərbi infrastrukturunu bölmələrimizin dəqiq atəşi ilə darmadağın oldu. Böyük itki verən düşməni geri çəkildi.

Qeyd edək ki, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin iştirakı ilə 1982-ci il yanvarın 14-də Şuşada Molla Pənah Vəqifin məşğubəsinin və Poeziya Evinin təntənəli açılışı olub. Həmin səfər zamanı ümummilli lider Heydər Əliyev ədəbiyyat xadimlərinin də istəyini nəzərə alaraq Şuşada Vəqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi ilə bağlı göstəriş verib. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində öz bənzərsizliyi ilə seçilən Vəqif Poeziya Günləri həmin tarixdən etibarən 1991-ci ilədək hər il şairin vətəni Qazaxdan başlayıb, Şuşanın əsrarəngiz Cıdır düzündə yekunlaşardı.

Qeyd edək ki, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin iştirakı ilə 1982-ci il yanvarın 14-də Şuşada Molla Pənah Vəqifin məşğubəsinin və Poeziya Evinin təntənəli açılışı olub. Həmin səfər zamanı ümummilli lider Heydər Əliyev ədəbiyyat xadimlərinin də istəyini nəzərə alaraq Şuşada Vəqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi ilə bağlı göstəriş verib. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində öz bənzərsizliyi ilə seçilən Vəqif Poeziya Günləri həmin tarixdən etibarən 1991-ci ilədək hər il şairin vətəni Qazaxdan başlayıb, Şuşanın əsrarəngiz Cıdır düzündə yekunlaşardı.

əvvəli səh. 1-də

Multikulturalizm və mədəniyyətlərarası dialoqla əlaqədar beynəlxalq və Azərbaycan təcrübələri haqqında fikirlərini bölüşən diplomat Qarabağda dağıdılmış milli mədəni irsimizin araşdırılması və beynəlxalq səviyyədə tanındılması, eləcə də işğal dövründə ölkə ərazisindən qanunsuz çıxarılmış mədəni irs nümunələrinin siyahılarının təşkil edilməsi, mədəniyyətin universal tərfi, mədəni müxtəliflik anlayışı və müxtəliflik kateqoriyaları, mədəni özünüifadə anlayışı, mədəni fəaliyyətlər, mallar və xidmətlər mövzularını iştirakçılara müzakirə şəklində təqdim etdi.

V.Yevzazadə həmçinin “Mədəni özünüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi haqqında” Konvensiyanın icrasına məsul idarəetmə orqanları, Baş Tərəflərin Konfransı, Hökumətlərərası Komitə, Beynəlxalq Mədəni Müxtəliflik Fondu və fond tərəfindən dəstəklənən layihələr üzrə uyğunluq meyarları haqqında da məlumat verdi.

Növbəti çıxışçı – Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) icraçı direktoru Rəvan Həsənov qlobal və tarixi kontekstə multikulturalizmin idarəetməsi təcrübələri, ənənələri və meylləri haqqında danışaraq idarəetmədə tətbiq olunan uğurlu modelləri müqayisəli təhlil etdi. O, həmçinin BBMM-in fəaliyyəti və məqsədlərindən də geniş söhbət açdı.

Sonra təlim iştirakçılarının sualları ətrafı cavablandırıldı.

“Nə vaxt, nəyi, necə etmək lazımdır – bunu biz bilirik...”

“Lazım olan vaxtda lazım olan addımları atacağıq”

Tovuz döyüşlərinin mühüm əhəmiyyəti xalqımızın Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə düşməne qarşı qəhrəmancasına döyüşən Ordumuzla milli həmrəylik nümayiş etdirməsi idi. İyulun 14-dən 15-nə keçən gecə on minlərlə gənc paytaxtımızda yürüş edərək Azərbaycan Ordusuna dəstəyini göstərdi. Növbəti günlərdən başlayaraq yüzlərlə gənc ordu sıralarına yazılmaq üçün Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin bölmələrinə müraciət etdi.

Tovuz döyüşlərindən təxminən iki ay yarım sonra düşmənin növbəti təxribatının qarşısını almaq üçün genişmiqyaslı əks-həmlə əməliyyatına başlayan rəşadətli Azərbaycan Ordusu 44 günlük Vətən müharibəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinə layiq olduğu yeri göstərdi. Ali Baş Komandanın “Nə vaxt, nəyi, necə etmək lazımdır, bunu biz bilirik. Lazım olan vaxtda lazım olan addımları atırıq və atacağıq” sözləri təsdiqini tapdı. Azərbaycan Ordusu Vətən uğrunda cəmi şəhidlərimizin qisasını döyüş meydanında alaraq, torpaqlarımızda otuz ilə yaxın sürən işğala son qoydu...

Qırx il sonra eyni məkanda

məqbərə kompleksinin önündə keçirilən tədbirdə mədəniyyət naziri Anar Kərimov da iştirak edib.

Əvvəlcə Vəqif Poeziya Günlərinin tarixini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Xalq yazıçısı Anar çıxış edərək qonaqları salamlayıb. AYB sədri Şuşa azad ediləndən bəri bu şəhərdə keçirilən tədbirlər barədə danışdı, Molla Pənah Vəqifin həyat və yaradıcılığına nəzər salıb, Şuşa və poeziya bayramı ilə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Xalq yazıçısı çıxışını bu sözlərlə bitirib: “Müzəffər Azərbaycan

Azərbaycan Prezidentinə, dövlətimizə inanaraq bu yolda can qoydular. Onların sayəsində biz bu gün çox böyük bayrama toplaşmışıq”.

Sonra tamaşaçılar musiqiçilərin ifasında muğam parçalarını dinləyiblər.

Musiqinin müşayiəti ilə Vətən müharibəsi iştirakçısı olmuş şairlərin “İgidlərin sözü” kompozisiyası təqdim olunub.

Tədbirin “Odlar yurdu Azərbaycan” bölümündə tanınmış şairlər vətənpərvərlik və qəhrəmanlıq mövzusunda şeirlərini söyləyiblər.

Ordusuna, ata vəsiyyətini layiqincə yerinə yetirən Prezident İlham Əliyevə, Şuşaya, xalqımıza eşq olsun!”.

Xalq yazıçısı Çingiz Abdulayev uşaqlığının Şuşada keçdiyini bildirib. Deyib ki, bütün Azərbaycan xalqı uzun illər idi bu günü səbirsizliklə gözləyirdi: “44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olanların çoxu Qarabağı görməmişdi. Onlar

Vəqif Poeziya Günləri daha sonra Cıdır düzündə konsert-tamaşa ilə davam edib. “Əsrlərin sədası” adlı konsert-tamaşada Nizami, Füzuli, Xaqani, Nəsimi, Məhşəti Gəncəvi, Natəvan, Mir Möhsün Nəvvab, Molla Pənah Vəqif, Molla Vəli Vidadi, Şah İsmayıl Xətai kimi böyük şairlərimizin obrazları canlandırılıb. Şuşada Vəqif Poeziya Günləri iyulun 15-də başa çatacaq.

Mədəni özünüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi

“İrsin idarəedilməsi bacarıqlarının inkişafı” proqramında növbəti təlim kursu

Təlimin ilk gününün ikinci yarısında innovasiyalar və rəqəmsallaşma üzrə ekspert, “İdeyadan Bizness” (I2B) layihəsinin rəhbəri Rəşad Əzizov innovasiyalar və startapların inkişafı üçün zəruri ekosistem elementləri, mədəni fəaliyyət sahələrində innovativ rəqəmsal həllər və platformalar haqqında məlumat verdi. Təlimçi eyni zamanda innovativ məhsul və həllərə dair konkret nümunələr təqdim edərək startap quruculuğunun inkişaf mərhələləri haqqında mədəniyyət müəssisələrində timsalında konkret keyslərlə ətraflı bəhs etdi.

Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi tərəfindən müvafiq qurumlarla bərgəməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən və rəhbəri olduğu I2B layihəsi haqqında da söz açan R.Əzizov regionlarda yerli müsabiqə proseslərinə dair diqqətçəkən təcrübələri iştirakçılarla bölüşdü.

Təlim kursu iyulun 15-də davam edəcək.

Təlimin növbəti təlimi Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Dövlət Universiteti, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, AMEA-nın müvafiq institutları, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi, yaradıcılıq ittifaqları və digər qurumların nümayəndələri qatılıb.

Lalə

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov iyun 7-də Amerika Birləşmiş Ştatlari-nin ölkəmizdəki səfiri Örl Litzenbergeri diplomatik fəaliyyət müddətinin başa çatması ilə əlaqədar qəbul edib.

Görüşdə Azərbaycan Respublikası və ABŞ arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümü ilə bağlı həyata keçirilən layihə və tədbirlərdən söhbət açılıb.

Bu ilin may ayında ABŞ-a səfəri çərçivəsində keçirdiyi ikitərəfli görüşlərin və mədəniyyət tədbirlərinin əhəmiyyətini qeyd edən Anar Kərimov bildirib ki, səfərin nəticələri mədəniyyət sahəsində birgə əməkdaşlığa əlavə töhfələr verəcək.

Səfirliyin ölkəmizdə tarixi-mədəniyyət abidələrinin bərpasına göstərdiyi dəstəyi xüsusi vurğulayan nazir bu münasibətlərin davamlı olacağına inamını ifadə edib.

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən ötən il bəyan edilən "Mədəniyyət naminə sülh" (Peace for

ABŞ və Britaniya səfirlərindən Mədəniyyət Nazirliyinə vida ziyarəti

Anar Kərimov Örl Litzenberger və Ceyms Şarpla görüşüb

Culture) global çağırışının əhəmiyyətindən bəhs edən Anar Kərimov ölkəmizin bu kampaniya çərçivəsində də ABŞ-la əməkdaşlıq etmək istəyini diqqətə çatdırıb.

Səmimi qəbula görə nazirə təşəkkürünü bildirən səfir Örl Litzenberger Azərbaycanda işlədiyi dövrdə iki ölkə arasındakı münasibətlərin daha da genişlənməsi və inkişafı istiqamətində fəaliyyət göstərdiyini qeyd edib.

Nazir səfirə xoş arzularını bildirib və gələcək işlərində müvəffəqiyyətlər arzulayıb.

Anar Kərimov amerikalı diplomata Şuşa haqqında kitab hədiyyə edib.

Azərbaycanda diplomatik fəaliyyətini başa vuran Böyük Britaniya səfiri Ceyms Şarp da

Mədəniyyət Nazirliyinə vida ziyarəti edib.

Səfirin iyunun 13-də nazir Anar Kərimovla görüşündə "British Council"-in Azərbaycan Respublikası üzrə direktoru Nərgiz Hacıyeva və incəsənət üzrə meneceri Dilara İbrahimova da iştirak edib.

Diplomatların müşavirəsi Şuşada yekunlaşıb

Gürcü alimlərin Qarabağ xanlığı haqqında kitabının təqdimatı da keçirilib

Xəbər verdikimiz kimi, 9 iyul – Azərbaycanda diplomatik xidmət işçilərinin bayramı münasibətilə ölkəmizdə növbəti "Diplomatiya həftəsi" keçirilib. İyulun 8-9-da isə Bakı və Şuşa şəhərlərində Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanları rəhbərlərinin ənənəvi müşavirəsi təşkil edilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsindən bildirilib ki, müşavirənin ilk sessiyası ADA Universitetində XİN-in rəhbər heyəti, ölkəmizin diplomatik nümayəndəliklərinin rəhbərləri, Prezident Administrasiyası nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilib.

ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev iştirakçıları salamlayıb.

Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi – Prezident Administrasiyası Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev müşavirədə çıxış ediblər.

Çıxışlarda Azərbaycan Respublikasının xarici siyasət prioritetləri, müasir dövrdə üzləşdiyimiz çağırışlar və bu çağırışların qarşısının alınması istiqamətində görülməli tədbirlər, Azərbaycanın müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində rolu, ikitərəfli və

çoxtərəfli platformalarda iştirakımız, əməkdaşlıq perspektivləri kimi mövzular haqqında fikirlər səsləndirilib. Diplomatik nümayəndəliklərin rəhbərlərinə müvafiq istiqamətlər üzrə təlimatlar verilib. Müşavirə çərçivəsində diskussiyalar panel müzakirələri şəklində davam edib.

İyulun 9-da diplomatik xidmət orqanları rəhbərlərinin müşavirəsi Şuşa şəhərində davam edib.

Azad edilən ərazilərdə aparılan bərpa və quruculuq işləri mövzusunda həsr edilmiş ilk paneldə xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov, Prezidentin Şuşa şəhərində xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov, Prezidentin

Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Zəngilan rayonunda xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev və Qarabağ iqtisadi rayonu (Şuşa şəhəri istisna olmaqla) üzrə xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov tərəfindən təqdimatlar olub.

Növbəti paneldə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və XİN-in dəstəyi ilə ərşəyə gələn nəşrin – Gürcüstan Milli Muzeyinin direktoru, professor Eldar Nadiradzenin rəhbərliyi ilə gürcü alimləri tərəfindən hazırlanmış "Qarabağ xanlığı – tarixi və mədəni kimlik" kitabının təqdimatı keçirilib. Kitabda Qarabağ xanlığının arxiv irsi Gürcüstan Milli Muzeyində saxlanılan artefaktlara əsasən təqdim edilib.

Tədbirdə alman türkololoq Mixael Raynhard Hessin bu günlərdə Bakıda təqdimatları keçirilmiş "Şuşanın irsi. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtının tarixi və inkişaf yolu" kitabı haqqında da məlumat verilib. Xarici alimlər tərəfindən ərşəyə gətirilən kitabların Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin beynəlxalq müstəvidə tərənnüm edilməsi baxımından əhəmiyyəti vurğulanıb.

Diplomatik xidmət orqanları rəhbərlərinin müşavirəsi Şuşa şəhərində təşkil olunan mədəni proqramla yekunlaşıb. İncəsənət ustaları konsert proqramı təqdim ediblər.

“Tovuz döyüşlərindən möhtəşəm Zəfərə doğru”

Vətənpərvərlik tədbiri keçirilib

əvvəlki sah. 1-də

Layihənin müəllifi, Əməkdar incəsənət xadimi, polkovnik Abdulla Qurbani 2020-ci il iyulun 12-də Ermənistanın Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində ölkəmizə qarşı törətdiyi növbəti təcridat barədə danışıqları qeyd edib ki, bu təcridatı törətməkdə Ermənistanın əsas məqsədi Qarabağ mövzusunun diqqəti yayındıraraq regionda yeni bir təhlükə mənbəyi yaratmaq idi.

Tovuz döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusunun müqayisəedilməz üstünlüyü, hər an düşməni məhv etməyə hazır olması bu dəfə də təsdiqini tapdı. Həmin günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev böyük qürur hissi ilə bildirdi ki, erməni hərbi birləşmələrinin təcridatının qarşısının alınması istiqamətində hərbiçilərimizin göstərdiyi şücaət bir qəhrəmanlıq dastanına çevriləcək.

Tovuz döyüşləri zamanı 12 say-seçmə hərbi qulluqçumuzu şəhid versək də, bu döyüşlər xalqımızın, eləcə də Ordumuzun hər bir əsgər və zabitanın Ali Baş Komandanın ətrafında daha sıx birləşməsinə zəmin yaratdı.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Qazax filialının rəhbəri, Əməkdar incəsənət xadimi, şair-publist Barat Vüsal Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən vətənpərvərlik ruhlu tədbirlərin əhəmiyyətindən danışdı, şəirlərini söylədi.

Birinci Qarabağ müharibəsi qazisi, ehtiyatda olan mayor Mustafa Rasımoğlunun söylədiyi vətənpərvərlik ruhlu şeirlər də tədbir iştirakçılarına qürurlu anlar yaşadıb.

Kəlbəcər rayonu ərazisində dislokasiya edilən hərbi hissədən gəlmiş polkovnik-leytenant Anar Cavadov işğaldan azad olunan torpaqlarda vüsət alan quruculuq işlərindən bəhs edib.

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzi musiqi kollektivinin təqdim etdiyi vətənpərvərlik mahnıları, şəhidlərin xatirəsinə həsr edilən elegiya və xoreoqrafik kompozisiyalar maraqla qarşılandı.

Tədbirin sonunda Tovuz döyüşləri zamanı şəhid olan 12 nəfər hərbi qulluqçunun xatirəsinə on iki məşəl alovlandırılıb və əsgərlər bu müqəddəs odu sönməyə qoymayacaqlarına, torpaqlarımızı bundan sonra da canları və qanları bahasına qoruyacaqlarına and içiblər.

Milli Qurama Festivalı davam edir

Milli Qurama Festivalı avqustun 7-dək Bakının bir neçə məkanında davam edəcək. "Azərbaycanda xalq sənətkarlığı – qurama" adlı elmi-praktik konfrans, dekorativ-təbii

sənət nümunələrinin nümayişi və satış yarmarkası, autizm sindromlu uşaqlar üçün qurama məhsullarının hazırlanması, ustad dərsləri və s. tədbirlər nəzərdə tutulur.

Festival Azərbaycan muzeylərinin fondlarında saxlanılan qurama nümunələri, sənətkarların əl işlərindən ibarət sərgi və bu sənətə həsr olunmuş kitabın təqdimatı ilə yekunlaşacaq.

Xalq rəssamı Rafiq Nəsirov Milli Kino Mükafatına layiq görülüb

Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqı (ARKİ) idarə heyətinin yekdill qərarına əsasən, Xalq rəssamı, Prezident təqaüddüsi Rafiq Əliş oğlu Nəsirov 2022-ci il üçün Milli Kino Mükafatına layiq görülüb.

Bu barədə ARKİ-dən məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, mükafat 2 avqust – Milli Kino Günündə təqdim ediləcək.

Rafiq Nəsirov "Bəyin oğurlanması", "Yaramaz", "Bəxt üzüyü", "Həm ziyarət, həm ticarət", "Otel otağı", "Cavad xan" kimi filmlərin rəssamı olub. Tanınmış kino rəssamı ARKİ idarə heyətinin üzvüdür.

Xatırladaq ki, Milli Kino Mükafatı ARKİ tərəfindən 2012-ci ildə təsis edilib.

“Creative Summer” layihəsində təlimlər başlanır

"Binary School" proqramı çərçivəsində "Creative Summer" layihəsinə start verilib.

Əsas məqsədi qrafik dizayna maraq göstərən gənclərin fəaliyyətini bu istiqamət üzrə stimullaşdırmaq və onların inkişafına töhfə verməkdən ibarət olan təlimlər C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasında təşkil olunacaq. Layihəyə son müraciət tarixi 20 iyuldu.

Qeyd edək ki, Respublika Gənclər Kitabxanasının da tərəfdaşlığı ilə reallaşan layihəni uğurla başa vuran gənclər sertifikatla təltif olunacaq. Xüsusi fərqlənən gənclər təcrübə proqramına cəlb ediləcəklər.

“Mütaliə terapiyadır”

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilən "Gənclər və yeniyetmələr arasında oxu mədəniyyətinin təşviqi" layihəsi çərçivəsində "Mütaliə terapiyadır" adlı kitab nəşr olunub.

İyulun 7-də paytaxtdakı "LIBRAFF" kitab evində Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi və "Cığır" Mənəvi Dəyərlərin İnkişafına Dəstək İctimai Birliyi tərəfindən kitabın təqdimatı mərasimi keçirilib.

Təqdimatda nazirliyin Kitab sənayesi şöbəsinin əməkdaşı Kamran Musayev iştirak edib.

Çıxış edənlər bu cür layihələrin gənclər və yeniyetmələr arasında mütaliəyə marağın, oxu mədəniyyətinin artırılması və mənəvi dəyərlərin yüksəlməsinə töhfə verdiyini vurğulayıblar.

Tədbirdə Mədəniyyət Nazirliyi layihənin həyata keçirilməsində göstərdiyi dəstəyə görə təşəkkürnamə ilə təltif olunub.

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrı mövsümü bağlayıb

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrı "Cənnətə bilet" tamaşası ilə mövsümü bağlayıb. Kollektivin Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrının səhnəsində nümayiş etdirdiyi tamaşanın müəllif və rejissoru İlham Əhmədovadır.

Səhnə əsəri torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından, qanından keçən qəhrəman Vətən övladlarına ithaf olunub.

Şəhid qəhrəmanın iki övladı babalarından atalarının cənnətdə olduğunu eşidirlər. Uşaq təfəkkürləri ilə "cənnətə gedib" ataları ilə görüşməyin mümkünlüyünü düşünür. Bunun üçün atalarının yanına getməyə bilet almaq üçün pul yığırlar.

Təməşada bir ailənin təmsilində hər birimizin Qələbə sevinci, müharibədə şəhid olan oğullarımız üçün keçirdiyimiz qürur dolu kədər əksini tapıb. Səhnə əsərində həyat realitələrindən, dövlət başçısının Vətən müharibəsi günlərində televiziya ilə xalqa müraciətlərindən və Qələbə müddəli çıxışlarından da istifadə olunub.

Təməşanı Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin reisi İbrahim Əliyev də izləyib.

Sonda şəhid anaları, qazilər tamaşanın yaradıcı heyətinə təşəkkürlərini bildiriblər.

Mədəniyyət naziri müdaxilə edilən tarixi abidəyə baxış keçirib

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov Xəzər rayonunun Türkan qəsəbəsi yaxınlığında yerləşən "Kurqan çölü", "Türkan yaşayış yeri" və "Daş yollar" tarixi abidələrinə baxış keçirib.

Baxış zamanı Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Azad Cəfəri, Xəzər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elşən Salahov, millət vəkilli Soltan Məmmədov, Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri El-bay Qasımzadə, tədqiqatçı Faiq Nəsimov, "Agro Food Investment" şirkəti və Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Unikal abidə olan "Daş yollar"a edilən müdaxilə faktı ilə yerində tanış olan nazir tarixi abidəyə dəyən zərərin müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması, habelə ciddi şəkildə qorunması ilə bağlı tapşırıqlar verib.

Vurğulanıb ki, bundan sonra da tarixi abidələrə edilən qanunsuz müdaxilələrin qarşısı alınaraq qanunvericilik çərçivəsində ən ciddi addımlar atılacaq.

Qeyd edək ki, nazir Anar Kərimovun tapşırığı ilə "Daş yollar" abidəsinə edilən müdaxilələrin qarşısının alınması, tarixi abidənin qorunması üçün ətraf ərazi çəpərlənib. Həmçinin əraziyə arxeoloqlar cəlb edilərək abidələrin son durumunun və çəpərlənmə zamanı nəzərə alınmalı olan əlavə tapıntıların dəqiqləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

"Daş yollar"a edilən müdaxilələrin ciddi araşdırılması üçün gös-təriş verilib.

"Azərbaycan — mədəni müxtəlifliyin məkanı" Videolayihəyə start verilib

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən tarixən vətənimizdə çiyin-çiyinə yaşayan xalqların yaratdıqları əsrərangiz memarlıq nümunələri, zəngin mədəniyyətimizin çarçısı olan abidələrimiz, dini məbədlərimiz haqqında ətraflı məlumatların təqdim olunacağı "Azərbaycan — mədəni müxtəlifliyin məkanı" adlı videolayihəyə start verilib.

Çoxşaxəli mədəni irsinə, rəngarəng folkloruna daim sahib çıxan Azərbaycan xalqının qərinələr boyu nəsilərdən-nəsilərə ötürdüyü daş salnaməsinə həsr olunmuş videoçarxlar mütəmadi olaraq nazirliyin sosial media hesablarında paylaşılacaq.

Layihənin ilk paylaşımı Azıx mağarası tarixi yaşayış məskəni ilə bağlıdır. Videoçarxda Azıx mağarasının elmi, mədəni, tarixi, coğrafi, arxeoloji əhəmiyyəti barədə məlumatlar Azərbaycan və ingilis dillərində verilir. Bu çoxtəbəqəli abidə dünyada sayı az olan mağara tipli qədim insan düşərgələrindəndir.

Bölgələrdə "Şuşa İli" tədbirləri davam edir

Xaçmaz RMI Quba rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası Oxuculara xidmət şöbəsi tərəfindən "Şuşa İli" çərçivəsində Quba şəhəri ərazisində yerləşən Nizami adına mədəniyyət və istirahət parkında səyyar kitabxana xidməti təşkil olunub. Klassik ədəbiyyatımız, tarix-mədəniyyətimizlə bağlı kitablarla yanaşı, 44 günlük Vətən müharibəsində qəhrəmanlıq göstərən qubalı şəhidlər haqqında nəşrlər də nümayiş etdirilib.

Ağdaş RMI və Göyçay Rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə "Şuşa, sən azadsan!" adlı tədbir keçirilib. Göyçay şəhərinin mərkəzində təşkil olunan tədbirdə ölkəmizin suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Müğənni Aydın Sani və Ağdaşın sənətçilərinin iştirakı ilə konsert proqramı təqdim olunub.

Kürdəmir RMI Kürdəmir Dövlət Rəsm Qalereyasında məktəblilərin əl işlərindən ibarət "Şuşanın 4 fəslə" adlı rəsm sərgisi keçirilib. Rəsm əsərlərində müəlliflər Vətən, Qarabağ, Şuşa haqqında düşüncələrini rənglərin dili ilə ifadə ediblər.

Gəncə teatrında "Qəribə missis Sevic" tamaşasına ictimai baxış olub

Xəbər verdiyimiz kimi, Gəncə Dövlət Dram Teatrında Amerika yazıçısı Con Patrikin "Qəribə missis Sevic" pyesi səhnələşdirilir.

Məşq prosesi başa çatan tamaşaya ictimai baxış olub. Mədəniyyət Nazirliyi İncəsənət və qeyri-mədəni mədəni irs şöbəsinin müdiri Fərəh Acalova, Teatr sektorunun müdiri Könül Cəfərova, teatrşünas Vəfa Mühacirova və Gəncə RMI-nin reisi Vəlif Cənnətov tamaşanı izləyib, səhnə işi ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru Elşad Əhmədov, quruluşçu rəssamı Mirzə Mehdi Hüseyn, musiqi tərtibatçısı Sevdə Əliyevadır. Əsas rollarda Xalq artisti Pərvanə Qurbanova, Əməkdar artistlər Rəhilə Məmmədova, Sevdə Orucova, Ramiz Vəliyev, Kəmalə Məmmədova, aktyorlardan Ruslan Hüseynov, Elmır Məmmədov, Samir Abbasov, Sevinc Hüseynova və Rauf Hüseynov çıxış edirlər.

4 region

2020-ci ilin Tovuz döyüşlərindən iki il ötür. İyulun 12-də Ermənistan silahlı qüvvələri dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində iriçaplı silahlardan və ağır artilleriya-yadan istifadə etməklə atəşkəsi pozub, daha sonra mövqelərimizi ələ keçirməyə cəhd göstərüb. Döyüşlər zamanı müdafiənin ön xəttində olan general-mayor Polad Həşimov, polkovnik İlqar Mirzəyev — ümumilikdə 12 hərbi qulluqçumuz və bir müli şəxs şəhid olub.

İyulun 17-dək davam edən Tovuz döyüşləri düşmənin layiqli cəzalandırılması ilə yanaşı, xalq-ordu birliyinə gücləndirib, işğalçıya qarşı intiqam hissini daha da alovlandıraraq, bizi şanlı Qələbəyə bir addım da yaxınlaşdırıb.

Bölgələrdəki mədəniyyət müəssisələrində Tovuz döyüşlərinin ildönümü ilə bağlı bir sıra tədbirlər keçirilib.

Şəmkir Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI) Şəmkir rayon MKS-nin əməkdaşları "Vətən sizlə qürur duyur — Tovuz şəhidlərinin qəhrəmanlıq yolu" adlı anım günü təşkil edib. Tədbirdə şəhidlərə həsr edilmiş videoçarx nümayiş etdirilib.

Heç kim unudulmur, heç nə yaddan çıxmır

Sabirabad RMI-nin reisi Fərid Qurbanzadə, Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Səatlı rayon komitəsinin sədri Sakit Bağırov və RMI-nin rayon üzrə nümayəndəsi İlkin Zeynalov Vətən müharibəsi şəhidi Elmır İbrahimovun ailəsini ziyarət ediblər.

Biləsuvar RMI şəhid Camal İsmayilov adına Neftçala rayon Uşaq incəsənət məktəbinin təşkilatçılığı, Neftçala Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı, şəhid baş gizir C.İsmayilovun doğum günü münasibətilə tədbir keçirilib. Əvvəlcə Neftçala rayonundakı Şəhidlər xiyabanı ziyarət edilib. Sonra tədbir iştirakçıları Uşaq incəsənət məktəbinə gələrək şəhidin yenidən hazırlanan büstünün açılışında iştirak ediblər. Tədbir Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində fəaliyyət göstərən Sumqayıt Musiqi Kolleci və incəsənət məktəbinin birgə hazırladığı konsert proqramı ilə davam etdirilib.

Lənkeran RMI-nin reisi Şahin Şahbazov, idarənin əməkdaşları və mədəniyyət işçiləri 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidi Mirməhəmmədali Rzaadənin doğum günü münasibətilə ailəsini ziyarət ediblər.

Bərdə RMI Bərdə rayon kənd mədəniyyət müəssisələrinin birgə təşkilatçılığı ilə Mehdiqanlı kəndində əhəlinin asudə vaxtının səmərəli təşkili məqsədilə "Zəhmətkeş əllər" adlı tədbir keçirilib. Bərdə RMI-nin reisi Vəsilə Möhsümova, şəhid ailələri, qazilər və kənd ziyalıları çıxış edərək əhəlinin mədəni istirahətinin təmin olunması məqsədilə keçirilən bu cür tədbirləri yüksək qiymətləndiriblər.

Tədbirdə Həsənqaya kənd Folklor evində fəaliyyət göstərən yaşlı nəslin nümayəndələrindən ibarət "Yallı" folklor rəqs qrupu bir-birindən maraqlı nömrələrlə çıxış edib, musiqi nömrələri təqdim olunub, gəiləri söylənib.

Sonda "Şuşa İli"nə həsr olunmuş "Könlüm keçir Qarabağdan" adlı respublika incəsənət festival-müsabiqəsində uğur qazanan Bərdə şəhər 4 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbinin şagirdi Polad Salmanlı və Divanlı kənd Uşaq musiqi məktəbinin şagirdi Rəvan İbrahimliyə diplom, fəxri fərman və hədiyyələr təqdim olunub.

Sabirabad RMI-nin əməkdaşları tərəfindən təqaüddə olan mədəniyyət işçilərinə də

Tovuz döyüşləri – şanlı Qələbəyə gedən yolun başlanğıcı

Ağcabədi RMI Ağcabədi rayon Mərkəzi Kitabxanasında "İyul döyüşləri — Qələbəyə gedən yolun başlanğıcı" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə şəhid ailələri, Ağcabədi Dövlət Rəsm Qalereyası, rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin əməkdaşları və kitabxananın fəal oxucuları iştirak ediblər.

Ağstafa RMI Tovuz rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Tovuz döyüşləri — Zəfərə aparan yolun başlanğıcı" mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda Tovuz döyüşləri zamanı Silahlı Qüvvələrimizin göstərdiyi qəhrəmanlıqdan bəhs olunub.

E.Hüseynov adına Qazax rayon Mərkəzi Kitabxanası şəhərdəki istirahət parkında "Tovuz döyüşləri — qəhrəmanlıq tariximizin şanlı səhifəsi" adlı səyyar sərgi təşkil edib.

Gəncə RMI Goranboy Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində də "Tovuz döyüşləri — Zəfərə gedən yolun başlanğıcı" mövzusunda tədbir keçirilib.

Masallı RMI Cəlilabad rayon Mərkəzi Kitabxanasında "Tovuz döyüşləri müzəffər Ordumuzun qəhrəmanlıq səhifəsidir" adlı tədbir keçirilib. Çıxış edənlər Tovuz döyüşlərində qəhrəmanlıq göstərən əsgər və zabitlərimizin gənclər üçün vətənpərvərlik nümunəsinə çevrildiyini, bu döyüşlərin dövlətimizin, Ordumuzun gücünü, xalqımızın birliyini, həmrəyliyinə nümayiş etdirməklə böyük Zəfərə aparan yolun başlanğıcı olduğunu qeyd ediblər.

İdarənin tabeliyindəki Yardımlı rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasında "Tovuz döyüşləri" mövzusunda dəyirmi masa təşkil olunub. Tədbirdə MKS-nin şöbə müdiri Vahid Kərimov məruzə ilə çıxış edib.

Sumqayıt RMI-nin kollektivi Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti ilə birgə şəhid ailələri və qazilərin qonağı olub, bayram sevincini onlarla bölüşüb.

Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasının əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidi Nurlan Nuruzadənin ailəsini ziyarət ediblər.

Abşeron rayon Qobu qəsəbə Sənətkarlıq evinin kollektivi Vətən müharibəsi şəhidi Gülverdi Qasimovun ailəsi ilə görüşüb.

Sumqayıt RMI-nin Şuşa rayon nümayəndəliyinin baş məsləhətçisi Bayram Cəfəri, rayon Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqının sədr əvəzi İlhamə Cəbiyeva, Şuşa Dövlət Rəsm Qalereyasının direktor əvəzi Anar Cəbzadə və nümayəndəliyin təbə müəssisələrinin rəhbərləri şəhid ailələri, qazilər və imkansız ailələrin qonağı olublar.

İdarənin Xızı rayon nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə rayonda yerləşən N saylı hərbi hissədə Qurban bayramı münasibətilə tədbir təşkil olunub. Xızı rayon Mikayıl Müşfiq Muzeyinin direktoru Orxan Əzimov və rayon Uşaq musiqi məktəbinin direktoru Vəli Şıxəlizadə Vətənin igid oğullarını bayram münasibətilə təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb. "Xızı dağları" ansamblının çıxışı alqışlarla qarşılanıb.

RMI-nin əhatə etdiyi Zəngilan Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin kollektivi Qurban bayramı ilə əlaqədar Vətən müharibəsi şəhidi İmamalı Hüseynovun ailəsini ziyarət edib.

Mədəniyyət müəssisələrindən müxtəlif səpkili xəbərlər

diqqət göstərilir. Bu günlərdə idarənin reisi F.Qurbanzadənin iştirakı ilə uzun illər Səatlı rayon Mərkəzi Kitabxanasında çalışmış Şirin Mərdanova evində ziyarət edilib.

Ağstafa RMI-nin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə Gəncə Dövlət Dram Teatrının kollektivi tərəfindən Tovuz rayon Mədəniyyət evində "Dəli yığıncağı" tamaşası nümayiş olunub. Cəlil Məmmədquluzadənin eyniadlı pyesi əsasında hazırlanan tamaşada Xalq artisti Pərvanə Qurbanova, Əməkdar artistlər Elxan Abbasov, İlham Hüseynov, Sevdə Orucova, Ramiz Vəliyev və digərləri rol alıblar.

Şəki RMI Şəki şəhər M.F.Axundzadənin Ev-Muzeyi və AMEA-nın Şəki Regional Elmi Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə böyük yazıçı-dramaturqun 210 illiyi ilə əlaqədar "Gələcəyə چراق tutan dahi" adlı elmi sessiya keçirilib. Sessiyada M.F.Axundzadənin Azər-

baycan ədəbi-ictimai fikrinin inkişafına verdiyi töhfələrdən bəhs olunub.

Zaqatala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Müstəqilliyin ilk parıltısı" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib. Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin sovet Azərbaycana rəhbərliyə gəlişinin ildönümünə (14 iyul 1969) həsr olunan konfransda "Milli özünüdərkən oyanışı", "Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi", "Heydər Əliyev və Azərbaycanda qadın siyasəti" mövzularında məruzələr dinlənilib.

Biləsuvar RMI Neftçala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "AZLİNG-2021 — Azərbaycan dili və müasir dilçilik: problemlər, perspektivlər və çağırışlar" beynəlxalq elmi konfransının materialları əsasında nəşr olunmuş linqvistik toplusunu təqdimatı keçirilib. Təqdimatda Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Könül Məmmədova çıxış edərək nəşrin əhəmiyyətindən söz açıb.

Hazırladı: N.Məmmədli

“İpək Yolu” festivalında “Sevil” operası açıq havada nümayiş olunub

Ağasıyev (Əbdülməli bəy), Səbinə Vahabzadə (Gülüş) və başqaları ifa ediblər.

Fikrət Əmirov “Sevil” operasını Cəfər Cəbbarlıının eyniadlı pyesi əsasında Tələt Əyyubov tərəfindən qələmə alınmış libretto üzərində 1949-1952-ci il-

lərdə yazıb. Operanın premiyerası 1953-cü il dekabrın 25-də Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrında olub. İlk tamaşaya görkəmli rejissor, SSRİ Xalq artisti Mehdi Məmmədov quruluş verib, tamaşanın dirijoru Əməkdar incəsənət xadimi

Əfrasiyab Bədəlbəyli olub. Sevil partiyasını Vera Abişeva, Balas rolunu Rəşid Behbudov ifa ediblər.

“İpək Yolu” festivalında Akademik Opera və Balet Teatrının heyəti “Sevil” operasını yığcam səhnə formasında nümayiş etdirib.

100 yaşlı bəstəkarın zəngin və ecəzkar musiqisi, vokalçıların möhtəşəm ifası, simfonik orkestrin, balet qrupunun professional çıxışı XVIII əsrin tarixi abidəsi olan Yuxarı Karvansarayda toplaşan sənətsevərləri heyran edib və sürəkli alqışlarla qarşılanıb.

Tamaşa başa çatdıqdan sonra Şəki Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov teatrsevərlər, şəhərin sakinləri və qonaqlar adından kollektiv təşəkkürünü bildirib. Teatra festivalın xatirə hədiyyəsi təqdim olunub.

Çingiz Fərzəliyev Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyasının fəxri üzvü seçilib

Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Çingiz Fərzəliyev Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyası tərəfindən “Fəxri akademik” diplomu ilə təltif edilib.

Tədbirdə Özbəkistanın tanınmış rəssamları, incəsənət xadimləri, ziyalılar, Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin əməkdaşları iştirak ediblər.

Mərasimi Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyasının sədri Akmal Nuriddinov açaraq professor Çingiz Fərzəliyev haqqında iştirakçılara məlumat verib. Azərbaycanın Tahir Salahov, Səttar Bəhlulzadə, Toğrul Nərimanbəyov kimi məşhur rəssamların vətəni olduğunu deyən Akmal Nuriddinov ölkələrimiz arasında, mədəniyyətin digər sahələri kimi, təsviri sənət sahəsində də əməkdaşlığı inkişaf etdirmək istədiklərini bildirib.

Sonra Çingiz Fərzəliyevin yaradıcılığından, fəaliyyətindən bəhs edən sənədli film nümayiş olunub.

Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyasının akademiki Cəvlon Umarbekov, Özbəkistan Rəssamlar İttifaqının sədri İbroxim Valixodjayev çıxış edərək qonağa təbriklərini çatdırıb, Özbəkistan və Azərbaycan rəssamları arasında dostluq əlaqələrindən söz açıblar.

Sənətsünaslıq doktoru Kamola Akilova Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyi, ölkəmizin zəngin incəsənəti və təsviri sənət irsi haqqında danışıb.

Heydər Əliyev adına AMM-in direktor müavini Nadir Əlimirzəyev qardaş Özbəkistanda Azərbaycanın sənət adamlarına yüksək dəyər verilməsindən qürur hissi duyduğunu bildirib.

Çingiz Fərzəliyev dəvətə və təltifə görə Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyasına minnətdarlığını bildirib, ölkələrimiz arasında mədəniyyət və incəsənət sahəsində əməkdaşlığın daha səmərəli olacağına inandığını vurğulayıb.

Mərasimdən sonra yerli telekanallara müsahibə verən Milli İncəsənət Muzeyinin direktoru özbək xalqına ən xoş arzularını çatdırıb.

Azərbaycanlı yazıçının əsəri Trabzon teatrının repertuarında

Yazıçı-dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi Firuz Mustafanın ölkəmizin bir sıra teatrlarında oynanılmış “Neytral zona” əsəri Türkiyənin Trabzon şəhərində fəaliyyət göstərən “Sənət” teatrının repertuar planına daxil edilib.

Bu barədə məlumat verən yazıçı bildirib ki, teatrın baş rejissoru Necati Zengin ona məktubla müraciət edərək “Neytral zona” (“Tarafsız bölgə”) əsərini oxuyub bəyəndiyini deyib və repertura salındığını diqqətə çatdırıb.

İndiyədək yazıçının 40-dan çox dram əsərinə ölkəmizin, habelə Türkiyə, Ukrayna və Rusiyanın müxtəlif teatrlarında müraciət olunub.

Bu günlərdə isə Firuz Mustafanın “Dəniz köçü” povesti “Asmaaltı” yayın evi tərəfindən “Dəniz karvanı” adı ilə Türkiyədə nəşr edilib. Əsəri türkcəyə Abdüqadir Özkan uyğunlaşdırıb. “Dəniz köçü” əsəri indiyəcən ingilis, fransız, rus, fars və özbək dillərinə tərcümə edilib.

“Ölsəm... bağışla” filmi rəqəmsal formatda

“BalANS” rəqəmsal bərpa studiyası tərəfindən görkəmli rejissor, Xalq artisti Rasim Ocaqovun “Ölsəm... bağışla” bədii filmi rəqəmsal formatda bərpa edilib.

Layihəyə Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayev Fondu, Fəxrəddin Manafovun studiyası, VMF şirkəti, Mədəniyyət Nazirliyi və Dövlət Film Fondu dəstək verib.

Rasim Ocaqov (1933-2006) filmlərində həmişə ekzistensial fəlsəfə, insanlıq dəyərləri, ruhi tənhalıq problemlərinə diqqət yetirib. 1989-cu ildə “Azərbaycanfilm” Kinostudiyasında istehsal olunan “Ölsəm... bağışla” filmi də bu silsilədənir. Filmin qəhrəmanı müharibədən qayıtdıqdan sonra atasının haqsız olaraq məhkum edilməsini öyrənir və ədalətsizlik edənləri cəzalandırmaq qərarına gəlir. Amma şər qüvvələrlə sona qədər mübarizə apara bilmir və nəticədə həyata yenilir...

Rasim Ocaqov etiraf edirdi ki, quruluş verdiyi filmlər arasında ən sevimlisi “Ölsəm... bağışla”dır: “Əgər yaradıcılığımıza diqqətlə nəzər salsanız, onda görürsünüz ki, “Ölsəm... bağışla” filmi, mənim ən sevimli filmimdir. Söz yox ki, bütün filmlərim mənim üçün əzizdir. Ancaq bu film mənim üçün çox fərqlidir...”.

Filmin ssenari müəllifi Rüstəm İbrahimbəyov, rejissoru Rasim Ocaqov, operatoru Rafiq Qəmbərov, rəssamı Rafis İsmayilov, bəstəkarı Emin Sabitoğlu. Rollarda Fəxrəddin Manafov, Gülzər Qurbanova, Sədayə Mustafayeva, Muxtar Məliyev, Nizami Musayev, Rəsmi Cəbrayıl, Həsən Məmmədov, Hacı İsmayilov və başqaları çəkilib.

Xatırladaq ki, Vahid Mustafayevin rəhbəri olduğu “BalANS” studiyasında bu günə qədər 4 bədii və bir neçə sənədli film bərpa edilib.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin (BMM) “Dəyirmi masa” layihəsi Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin tanınmış simalarının sənət və həyat yoluna işıq salmaqda davam edir.

İyulun 12-də layihənin növbəti təqdimatı Azərbaycanın ilk qadın pianoçularından, 1938-ci ildə əksinqləbi fəaliyyətdə və türkçülük

ideyalarının yayılmasında gühənləndirilərək güllələnmiş Xədicə Qayıbova (1893-1938) həsr edilmişdi.

“Yeni adlar” layihəsinin ilk mövsümü başa çatıb

sının bakalavr pilləsinə qəbul olunmuş, 2019-cu ildə təhsilini fərqlənmə diplomu ilə bitirib, magistraturaya daxil olub. Atabala Manafzadə təhsil müddətində A.Ragone, Y.Boqdanov, A.Əliyeva, A.Duran, E.Podlodski və digər dünya şöhrətli pianoçulardan ustad dərsləri alıb. Gənc pianoçuların II respublika müsabiqəsində I dərəcəli, Polşanın Azərbaycanlı Səfirliyi və Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən Uşaq və gənclər üçün F.Şopen müsabiqəsində II dərəcəli, Serbiyanın paytaxtı Belqradada keçirilən IX “Davorin Jenko” beynəlxalq müsabiqəsində iki yaş

qrupunda (B, C) yarışaraq hər iki kateqoriya üzrə I dərəcəli, İstanbula təşkil olunan “VII Pera Piano” müsabiqəsi və s. birinci yere layiq görülüb. O, həmçinin Aleksandr Skryabinin əsərinin ən yaxşı ifaçısı nominasiyasını qazanıb, adı Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na yazılaraq Prezidentin aylıq təqaüdü ilə təqdim olunub.

Osman Mustafazadə 2002-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 2019-cu ildə Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin violon çalır. Həmin ildə BMM-nin bakalavr pilləsinə daxil olub. Bir çox respublika və beynəlxalq müsabiqələrin qalibi olan gənc violon

ifaçısı 2018-ci ildə Gənclər və İdman Nazirliyinin Gənclər mükafatına layiq görülüb. 2021-ci ildə Y.Mikeladze adına violonçələrin beynəlxalq müsabiqəsində Qran-pri mükafatını qazanmış gənc istedad 2020-ci ildən Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Bakı Kamera Orkestrinin üzvüdür.

Hər iki musiqisinin ifaları təməşəşlər tərəfindən alqışlarla qarşılandı.

Qeyd edək ki, bu ilin aprel-iyul aylarında “Yeni adlar” layihəsi üzrə Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının səhnəsində ümumilikdə 7 konsert proqramı təqdim olunub.

Lalə

“Dəyirmi masa”da tanınmış pianoçu Xədicə Qayıbova yada salınıb

Layihənin koordinatoru Gülhüseyn Kazımlı diqqətə çatdırı ki, Xədicə Qayıbovanın heyəti representasiya tarixinə yazılma da, onun adı musiqi sənəti tariximizdə yaşayır. Magistr işini pianoçunun yaradıcılığına həsr edən musiqişünas Məryəm Hüseynova maraqlı faktlar aşkarlayıb.

Məryəm Hüseynova bildirdi ki, muğamlarımızın fortepianoda ilk mahir ifaçısı kimi tanınan X.Qayıbovanın faciəli taleyi haqqında akademiklər Ziya Bünyadov, Rafael Hüseynov, professor Fərəh Əliyeva araşdırma aparıb, fikirlər söyləyiblər. Professor Fərəh Əliyeva “XX əsr Azərbaycan musiqi tarixi – totalitar zaman kəsiyində” məqaləsində XX əsrdə repres-

siyaya məruz qalan incəsənət, musiqi xadimlərindən söz açarkən Xədicə xanımın da taleyindən, onun xalq dastanları, mahını və muğamlarının toplanması ilə məşğul olmaqla yanaşı, ictimai fəaliyyətindən də bəhs edir.

M.Hüseynova tədqiqat zamanı Bülbülün Ev-Muzeyində Xədicə Qayıbovanın ifalarını aşkara çıxardığını da qeyd etdi. Gələcəkdə bu ifanı rəqəmsal vasitələrə köçürüb ictimaiyyətə təqdim etmək istədiyini dedi.

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının professoru Abbasqulu Nəcəfzadə tələbəsi M.Hüseynovanın Xədicə Qayıbova ilə bağlı araşdırmasını yüksək qiymətləndirdi. Bildirdi ki, dissertasiyada

Azərbaycanda fortepiano ifaçılığının inkişafında Xədicə Qayıbovanın rolu aşdırılıb, pedaqog fəaliyyəti tədqiq olunub. Tanınmış fortepiano ifaçısı Rüksarə Mirzəbəylinin (1909-1977) məhz Xədicə xanımın tələbəsi olması faktı da ilk dəfə bu tədqiqatda əksini tapıb.

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Minəxanım Babayeva, tədqiqatçı Turan İbrahimov, yazıçı Kənan Hacı mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşdülər. Vurğulandı ki, akademik Ziya Bünyadov “Qırmızı terror” kitabında sovet repressiyasında 70 minə yaxın ziyalının həbs edilib güllələnməsindən bəhs edir. Onların arasında incəsənət xadimləri də var.

Qeyd olundu ki, Xədicə Qayıbova ifa tərzii ilə təkca musiqi həvəskarlarını deyil, musiqidən uzaq adamları belə heyran qoyurmuş. Evinin qapısı musiqi salonu kimi yerli və əcnəbilər üçün daim açıq olub.

Sonda Xədicə Qayıbovanın nəticələri Nuridə Sultanova və Orxan Sultanov tədbirin təşkilinə görə BMM-ə minnətdarlıqlarını ifadə etdilər. Məryəm Hüseynovaya yeni ifanın aşkar edilməsinə görə xüsusi təşəkkürünü çatdırdılar.

Bədii hissədə BMM-in solistləri Rəvanə Qurbanova və Elgiz Əliyevin ifasında xalq mahnıları və muğamlarımızdan parçalar təqdim edildi. Xanəndələri mərkəzin solistləri Rövşən Qurbanov (tar), Təbriz Yusifov (kamança), Rafael Əsgərov (balaban) və Əmil Mustafayev (nağara) müşayiət edirdi.

L.Əzəri

Adı Rəşadət, özü rəşadətli...

Şəhidlik ünvanı əbədiyyət olan uca bir zirvədir. Şəhidlər isə şüurlu şəkildə ölümü gözə ala bilən qəhrəmanlardır. Onlar Vətənin dar günündə son damla qanlarına qədər döyüşüb şəhadət şərbətini içən mərd oğullardır. Böyük şairimiz Hüseyn Cavidin dediği kimi, “Ölüm var ki, həyat qədər dəyərlidir...”.

Vətən müharibəsində torpaqlarımızın düşməndən azad edilməsində şəhidlik zirvəsinə ucalan igidlərimizdən daha biri – 18 yaşlı Rəşadət Vüqar oğlu Musayev haqqında söz açacağıq.

O, 2002-ci il iyunun 20-də Şəkinin Baş Göynük kəndində dünyaya göz açmışdı. Orta təhsilini doğulduğu kəndin 1 saylı tam orta məktəbində alır. 2020-ci ildə təhsilini başa vurub Vətən qarşısında borcunu ödəmək üçün həqiqi hərbi xidmətə yollanır. Ancaq 2020-ci il digər illərə bənzəməyəcəkdi. Tariximizin yeni

şan-şöhrət səhifəsi məhz həmin ildə yazılacaqdı. 27 sentyabr günündə 30 ilə yaxın bir müddətdə düşmən tapdığı altında olan Qarabağımızın azadlığının ilk addımları atılacaqdı...

Artıq qisas günü yetişmişdi. Xalqımızın mərd, igid oğulları yəğinin ayağını torpaqlarımızdan kəsmək üçün ölüm-dirim savaşına qalxmışdı. Uşaqlıqdan bu arzu ilə yaşayan Rəşadətlin də istəyi gerçəkləşmişdi. O, döyüşlərin ilk günündən ön sıralarda yerini almış, silahdaşları ilə qorxmadan düşmən üzərinə gedirdi. Füzuli, Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl uğrunda döyüşlərdə adı kimi böyük rəşadət göstərirdi. Ta ki Füzuli istiqamətində düşmənin xain güləsinə tuş gələndək...

Anası Samirə xanımın telefon əlaqəsi saxlayanda döyüşün ən qaynar nöqtələrində olsa da, “Narahat olmayın, yaxşıyam, irəliləyirik. Qarabağ bizimdir, az qalıb!” – deyirmiş.

Şəhid atası, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Dövlət Yanğın Nəzarəti Xidmətinin ehtiyatda olan kapitanı Vüqar Musayev Rəşadətlin özündən böyük bacısı və kiçik qardaşı üçün nümunə olduğunu bildirir: “O, kiçik yaşlarında çilgün, dəcəl olsa da, sözbəxan, üreyiyumşaq idi. Oyuncaq tapança, avtomatla oynamağı xoşlayırdı. Əlində oyuncaq silahlarla şəkilləri də var. Yaşadılarında çevikliyi ilə seçilirdi. İdmana və hərbi dərslərə marağı daha çox idi. O, bayraqla şəkil çəkdirməyi xoşlayırdı. Hərbi xidmətə gətməyinə az vaxt qalsa da, tələsirdi ki, birinci çağırışla getsin. Həmişə deyirdi ki, Qarabağı biz azad edəcəyik. Axır ki, arzusuna çatdı. Ele təsəllim də budur...”.

Samirə xanım oğlu haqqında qürurla danışır: “Rəşadət hələ balaca yaşlarından böyük ağaclara çıxmağı sevir. Ev işlərində mənə kömək edirdi. Mən harasa gedəsi olsam, balaca qardaşını arxayınqla ona tapşırıb çıxardım. Çox məsuliyyətli idi. Böyükdək sözlərinə, hərəkət və davranışına daha çox diqqət yetirərdi. Onun adı Rəşadət idi, 18 yaşında adı kimi əməli də rəşadətli oldu...”.

Oktyabrın 24-də Füzuli istiqamətində gedən ağır döyüşdə şəhid olan Rəşadət Musayev bir gün sonra Baş Göynük kəndinin “Qəssablı” qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb. Prezidentin sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Füzulinin azad olunmasına görə”, “Xocavəndin azad olunmasına görə” və “Cəsur döyüşçü” medalları ilə təltif edilib.

Ruhu şad olsun.

Nurəddin

6 yaddaş

Bu dünyadan sağollaşmadan gedən adam...

Ustad jurnalist Tahir Abbaslının vəfatının ildönümünə

Hər iki başında boyaboy pəncərə olan uzun bir dəhliz. Gün çıxanda işıq aşağı başdakı pəncərədən dəhlizə dolur, gün batanda yuxarı başdakı pəncərədən süzülür. Şəhər pilləkənlə beşinci mərtəbəyə qalxaraq dəhlizə bir nəfər daxil olur və asta addımlarla gəlir. Arxasındakı pəncərədən düşən işıqda ortaboylu, arıq bədənli olduğu sezilən adamla qabaq-qənşər qalanda ilk olaraq eynəyi və onun qalın böyüdücü şüşəsindən baxan yorğun gözləri diqqətimə çəkir...

Tahir Abbaslı yadımda belə qalıb. Onunla ilk dəfə görüşəndə necə gördüyümü dəqiq yadıma sala bilmirəm, amma “Mədəniyyət” qəzeti redaksiyasında ünsiyyətdə olduğumuz 11 ili (2010-2021) xatırladıqca təəvvürümdə öncə bu mənərə canlanır. İş otaqlarımız dəhlizin yuxarı başında, yanaşı idi. İşlə gələndə çox vaxt qapıda rastlaşırdıq. Şənbə və bazar günləri redaksiyada iş olmasa da, o, demək olar ki, hər həftəsonu gəlirdi. Əslində, qəzetçiliyin gündəlik qaçaq-çovhaqovlu, qaynar iş havasından daha çox məhz bu sakit-sükutlu mühitdə onu kənardan seyr etmək, “yazı laboratoriyası”nı görmək imkanım olurdu.

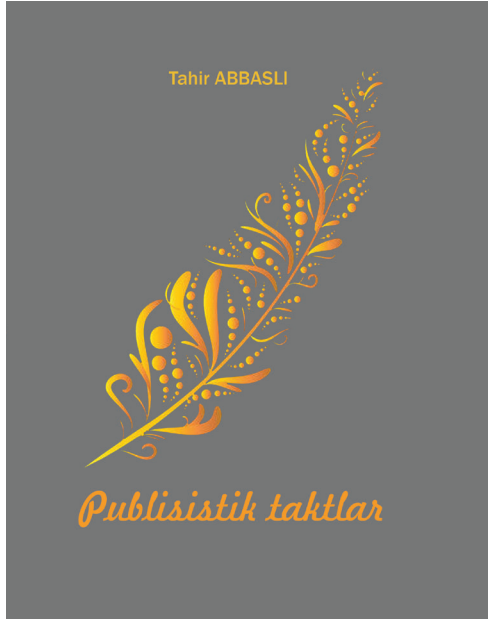
Yazılarının əksəri sükuta qərq olan iş otağında təkbaşına, kağız-qələmə (son illərdə isə çətinliklə də olsa, “ram etdiyi” kompüterin monitor və klaviaturası ilə) üz-üzə qalanda doğulurdu. Arabir bu sükutu qapının açılıb-örtülməsi pozurdu. Bu zamanlar ya çayı təzələmək üçün çıxırdı, ya da “qəm tütəyi”ni yandırmaq üçün. Papiros tütüsündə var-gəl etdikcə gözləri bir nöqtəyə zillənir, çox vaxt da yerə baxırdı. Belə vəziyyətdə onu müşahidə edəndə mənə elə gəlirdi ki, o, beynindəki fikirləri, yazacağı cümlələri içinə çəkdiyi tütünün azacıqdan da keçirərək ərşəyə gətirir, cılalayırdı.

Axır vaxtlar səhhəti əvvəlki kimi işləməyə imkan vermirdi; qəzetdə həftədə, bəzən iki həftədən bir yazıları dərc olunurdu. Amma nə yazırlar!... Sərlövhisindən son nöqtəsinədək oxucunu fikir ümmanının, söz düzmünün, mənə dərinliyinin seyrində saxlayan, hər abzası publisistik takt, bədii lövhə, məhək daşı olan mətnlər...

Əslində, onların redaktəyə ehtiyacı yox idi. Düzəliş və dəyişikliklər əsasən texniki xarakterli (bəzi faktların dəqiqləşdirilməsi

kimi) olurdu. Hər yazısını iş (vəzifə) gərəyi redaktor kimi oxusam da, özümü daha çox bu mətnlərin ilk oxucusu qismində hiss edirdim.

Yazı ərşəyə gəlib çapa qədər mərhələlərdən (korrektura, səhifələmə) keçənədək onun üzərində əsirdi. Belə zamanlarda istədiyinə nail olmayınca tişəsini yerə qoymayan heykəltəraşa, əlində fırça molbert önündən çəkilməyən rəssama, not vərəqindən ayrılmayan bəstəkarə bənzəyirdi. Yəqin ona görə, mövzusu nə olursa-olsun, hər yazısında daxili bir musiqi ecəzi, sözlə rəng palitrası, məxsusi kompozisiya effekti vardı.

Onun bədii publisistikasının mövzu və əhatə dairəsi çox geniş idi: əsrlərin o üzündə qalmış tarixdən şahidi olduğumuz günlərə, mədəniyyətdən ədəbiyyata, incəsənətdən elmədək. Söz mülkünün sultanları, musiqi, teatr, kino, təsviri sənət korifeyləri haqqında yazıları təkcə Azərbaycanla məhdudlaşmır, Şərqli-Qərbli dünya mədəni irsini əhatə edirdi. Konfutsidən Uluqbəyə, Şopendən Daliyə, Tolstoy və Dostoyevskidən Hüqo və Balzadək bir çoxlarının ədəbi-bədii portretlərini fərqli qalar və rəkursdan oxuculara tanıtmışdı...

Onun uzun illər çalışdığı “Mədəniyyət” qəzetində dərc edilmiş Azərbaycan söz-sənət irsi ünvanlı yazılarının seçmələri bu günlərdə, vəfatının ildönümü ərəfəsində kitab halında nəşr olunub.

Tahir Abbaslının ustad jurnalist, mütəfəkir yazar olduğunu onu tanıyanlar, yazılarını oxuyanlar yaxşı bilir. Bilməyənlər isə bu kitabdən biləcəklər...

Oxucusunu fikir dəryasına qərq edən, söz ümmanında batıran qələm sahibinin yaddaşıma ilk həkk olunmuş yorğun gözlərini, dərin düşüncəli simasını bir də könlünə yatan məclislərdə, redaksiyadakı ələmətdar tədbir-toplantılarda seyr etmək vardı. Belə zamanlarda onun məclisi dərhal ələ almağı bacaran, eksprompt mizanlar quran bir rejissor təbində də gördük...

Redaksiyaya hər gəldiyində salamlaşdıqımız kimi, gedəndə də sağollaşırdıq. Həmin cümə günü sağollaşmadan getmişdi. Amma yeni yazısını təhvil vermişdi. Bazar ertəsi gələcək və səhifəyə çıxandan sonra bir də gözədən keçirəcəkdik... Səhifələndi, növbəti həftə dərc olundu. Amma onun xəbəri olmadı...

Tanrının ona yazdığı ömür payının son bir ayını xəstəxanada – reanimasiya palatasında keçirdi. “Tacı” xəstəlik zamanının ağır dönəmində, qapalı xəstəxana rejimində, təəssüf ki, bizim də ondan faktiki xəbərimiz olmadı. Həkimlərin verdiyi iki-üç kəlməlik növbətçi məlumatlardan savayı...

2021-ci il iyulun 18-də onun bu dünyadan köçdüyü xəbərini aldım.

...Son yazısı Cahangir Cahangirov haqqında idi. Taleyin söz qismətinə bax ki, axırıncı abzasda bəstəkarın “Füzuli” kantatasından duyduğu feyzi qələmə alaraq yazını bu sözlərlə bitirmişdi: Allah rəhmət ələsin... Tahir Abbaslının mətbu yaddaşda qalan son sözləri...

Bu dünyadan sağollaşmadan getsə də, yazdığı axır cümlə Allahın adı və rəhmi ilə bağlı oldu.

Allah rəhmət ələsin...

Vüqar Əliyev

Tədqiqatçı-jurnalist Ənvər Çingizoğlu dünyasını dəyişib

Tanınmış jurnalist, publisist, tədqiqatçı, Əməkdar mədəniyyət işçisi Ənvər Çingizoğlu iyulun 10-da vəfat edib.

Ənvər Çingiz oğlu Fərəcov 10 may 1962-ci ildə Cəbrayıl rayonunun Xudayarı kəndində anadan olub. Əslən Füzuli rayonunun Araz Yağlıvənd kəndindəndir.

1990-cı ildə Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsini bitirib. Bir müddət Füzuli rayonunun “Araz” qəzetində ədəbi işçi kimi çalışıb. 1994–2014-cü illərdə Azərbaycan Televiziya və Radiosunda müxtəlif vəzifələrdə işləyib. 2014-cü ildən “Azərbaycan telefilm” Yaradıcılıq Birliyində baş redaktorun müavini olub, eyni za-

manda “Soy” dərgisinin baş redaktoru kimi fəaliyyət göstərüb.

Ənvər Çingizoğlu ömrünün 30 ilə yaxın bir dövrünü Azərbaycan xalqının folklor və etnoqrafiyasının araşdırılmasına həsr edib. Həmçinin ölkəmizin xanlıqlar dövrü, Cənubi Azərbaycan tarixi, eləcə də Qarabağ elinin məşhur simaları ilə bağlı tədqiqatlar aparıb, bir sıra soyların nəsil şəcərəsini öyrənib. Araşdırmaları onlarla kitab vasitəsilə ictimaiyyətə çatdırılıb.

Tərtib etdiyi “Məhəmməd bəy Aşiqin şeirləri” (2000), “Rzaqlı bəy Vəzirovun əsərləri” (2005), “Qarabağ 1918–1920-ci illərdə” (2010), “Bayram xan Baharlı. Əsərləri” (2013), “Məhəmməd Rəfi Ənsari. Dəstur ülmülük” (2015), “Mirzə Rza xan Ərfə. Xatirat” (2017) və s. kitabları maraqla qarşılanıb.

Ssenarisi əsasında “Avşarlar” (1996), “Xurşidbanu Natəvan” (2012), “Zəngəzur qartalı” (2012), “Nəvvab” (2014), “Sarı simin sıxılığı” (2016), “Kəminə” (2018) və s. sənədli filmlər çəkilib.

Ənvər Çingizoğlu 2019-cu ildə “Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adına layiq görülmüşdü. Allah rəhmət ələsin.

“Cavid hikməti” yeni redaksiyada işıq üzə görüb

Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyi böyük Azərbaycan şairi və dramaturqu Hüseyn Cavidin anadan olmasının 140 illiyi ərəfəsində ədibin əsərlərindən seçmə afizmləri yeni redaksiyada, əlavələr edərək nəşr etdirib.

Oxucuların marağı nəzərə alınaraq, cib dəftərcəsi formatında nəşr olunan kitaba mütəfəkkir şairin insanlıq, haqq-ədalət, vətən, millət, qadın, məhəbbət

haqqında müdrik sözləri daxil edilib. Afizmlər H.Cavidin “Ana”, “Maral”, “Şeyx Sənan”, “Şeyda”, “Uçurum”, “İblis”, “Afət”, “Peyğəmbər”, “Topal Teymur”, “Knyaz”, “Səyavuş”, “Xəyyam”, “İblisin intiqamı” pyeslərindən, “Azər” poemalarından və məqalələrindən seçilib.

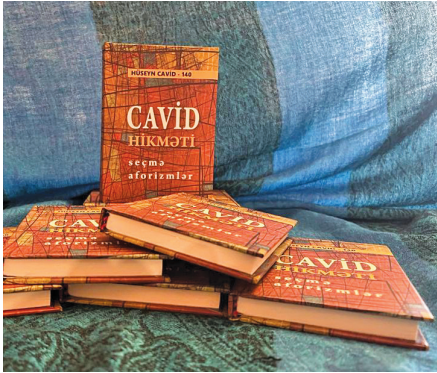
Yeni nəşrin tərtibçisi Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyinin baş direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Gülbəniz Babaxanlı, redaktoru akademik Teymur Kərim-

Mirvarid Dilbazinin məzarı ziyarət edilib

İyulun 12-də Xalq şairi Mirvarid Dilbazinin (1912-2001) vəfatının 21-ci ildönümü münasibətilə məzarı ziyarət edilib.

“Mirvarid Dilbazi Poeziya Məclisi” İctimai Birliyinin sədri, şair-publisist Güllü Eldar Tomarlı Xalq şairinin yaradıcılığından söhbət açıb. Bildirib ki, vəfatından illər keçsə də, Mirvarid Dilbazi bu gün də sevilərək oxunur. Onun “Bənövşələr üstə göz yaşları” kitabı “Mirvarid Dilbazi Poeziya Məclisi” İctimai Birliyi tərəfindən kiril əlifbasından latın qra-

fi, nəşrə hazırlayanı tarix üzrə fəlsəfə doktoru Cavid Cəfərovdur.

“Şuşanın simaları”

Bu dəfə “Şuşanın simaları” rubrikasında XX əsrin əvvəllərində Qarabağın, Şuşanın ictimai-mədəni həyatında, maarifçiliyin inkişafında yaxından iştirak edən ziyalılarımızdan biri, şair, pedaqoq, təzkiyəçi Xosrov Axundzadə haqqında söz açacağıq.

Xosrov Mirzəli oğlu Axundzadə 13 iyul 1889-cu ildə Şuşa şəhərində dünyaya göz açıb. Atası Mirzəli Zeynalabdin oğlu Atıq mütərəqqi fikrli ziyalı, şair və musiqişünas olub. Xosrov Şuşa şəhər (keçmiş “Nikolayski”) məktəbində təhsil alır. 1905-ci ildə orta məktəbi müvəffəqiyyətlə başa vurur. Atasının da razılığı ilə Avropada təhsil almaq istəyir. Ancaq onun bu arzusu baş tutmur. Ailəyə bədbəxtlik üz verir. Atası qəfləten dünyasını dəyişir. Altınefərlik ailənin yükü onun üzərinə düşür. O, 1906-cı ildən 1917-ci ilədək Şuşada müəllim işləyir.

Xosrov Axundzadə ədəbi yaradıcılığa da maraq göstərir, “Şaiq” təxəllüsü ilə şeirlər yazır. Onun bədii yaradıcılığa maraq göstərməsində Şuşanın məşhur

simaları Xurşidbanu Natəvan, Mir Möhsün Nəvvab, Süleyman Sani Axundov, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Nəcəf bəy Vəzirov, Fəridun bəy Köçəri, Üzeyir bəy Hacıbəyli və başqalarının böyük təsiri olub.

X.Axundzadə katibliklə də məşğul olub, bir sıra əsərlərin üzünü köçürüb, araşdırmalar aparıb. 1919-cu ildə Həmidə xanım Cavanşir-Məmmədquluzadə ondan Mirzə Cəlilin “Ölümlər” əsərinin üzünü köçürməsinə xahiş edir. Əsərin tez bir zamanda üzünü köçürür və Həmidə xanıma təqdim edir. Həmidə xanım sonra Mirzə Cəlil haqqında xatirələrində bu faktı da vurğulayır.

Görkəmli pedaqoq və şair Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə məktəblərin milliləşdirilməsi

və ana dilində təhsilin ən fəal tərəfdarlarından biri kimi tanınıb.

1920-ci ildə Şuşada təşkil edilən “Nərimaniyyə” və “Haşimiyyə” məktəblərində dərs deyən X.Axundzadə 1928-ci ildən Xocavənd rayonunda pedaqo-

ji fəaliyyətini davam etdirir. O, 1932-ci ildə yenidən Şuşaya qayıdır və burada müəllimliklə yanaşı, savadsızlığın ləğvi hərəkatında da yaxından iştirak edir. 1935-ci ildən Şuşa şəhər kütəvi kitabxanasının müdiri kimi geniş maarifçilik işi aparır.

X.Axundzadəni ictimai mühitdə daha çox tanıdan “Xatirələr” adlı kitabı olub. XIX əsr Azərbaycan yazıçı və şairlərinin Şuşanın tarixi yer adları ilə bağlılığından bəhs edən bu kitab bir çox cəhətdən tədqiqatçıdır. Təxminən 70 illik bir dövrü əhatə edən əsərdə Azərbaycan xalqının maarif və mədəniyyətinin inkişafında böyük rol oynayan ziyalıların fəaliyyəti əksini tapıb. Burada eyni zamanda ailə-məişət, adət-ənənə, keçmiş ağırlı-acılı günləri, köhnə di-

ni məktəblərdə tədris “üsulları” diqqət mərkəzinə çəkilir.

Mərhum professor Əliyər Qarabağlı “Xosrov Axundov-Şaiq haqqında” xatirəsində yazır: “Cəlil Məmmədquluzadə və Həmidə xanımla, Üzeyir bəy Hacıbəyli və Süleyman Sani Axundovla şəxsən dost və tanış olan Xosrov Şaiq, ümumiyyətlə, Qarabağ, xüsusən Şuşa şəhəri haqqında ən dərin məlumata sahib idi. Buna görə də Şuşanın tarixi ilə maraqlananlar həmişə ona müraciət edə və aydın cavab alırdılar”.

Tanınmış ziyalı həmdə Mir Möhsün Nəvvabın “Məclisi-fəramuşan” ədəbi məclisinin üzvü olub. Nəvvabla yaxın ünsiyyət qurub, onun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı materialları toplayıb. Mənbələrdə göstərilir ki, ilk dəfə olaraq M.M.Nəvvab haq-

qında monoqrafik əsəri də o yazıb. Çünki atası Mirzəli Aşiq də Nəvvabla yaxın dost olub. Onlar ədəbiyyat və musiqiyə dair bir çox məsələlər barədə birgə müzakirələr aparıblar. 1913-cü ildə “Orucov qardaşları” mətbəəsində çap olunan “Təzkiyyə-Nəvvab” kitabında 100-ə yaxın Qarabağ şairi haqqında məlumat verilib. Həmin kitabda Xosrov Şaiqin maarif və mədəniyyətin inkişafından bəhs edən “Ey vətəndaşlar, gəlin, elm əxz edib aqıl olaq” mısrası ilə başlayan şeiri də yer alıb. Onu da qeyd edək ki, X.Axundzadənin şəxsi arxivində Nəvvabın xatirəsinə həsr etdiyi “Şuşanın çayı” poeması qorunub saxlanılır.

X.Axundzadə ömrünün sonlarına yaxın böyük həvəslə şeir və qəzəllərini bir yerə toplayıb “Məcmueyi-əşəri” adı ilə çap etdirməyə çalışsa da, bu işi axıra çatdırı bilməyib. Maarif xadimi 10 may 1960-cı ildə Şuşa şəhərində vəfat edib.

Savalan Fərəcov

Teatr, kino və xoreografiya sənəti üzrə qabiliyyət imtahanları

Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) iyul-avqust ayları
ərində keçiriləcək xüsusi qabiliyyət imtahanları-
nın istiqamətləri üzrə təqvimini təqdim edib.

Teatr, kino və xoreografiya sənəti üzrə ali təhsil
müəssisələrinə qabiliyyət imtahanları iyulun 14,
18, 22, 25, 29-da təşkil ediləcək. Bundan əlavə,
iyulun 20, 21, 27, 29-da 9 illik, ayın 26-da isə 11
illik təhsil bazasında kolleclərə teatr, kino və xo-
reografiya sənəti üzrə xüsusi qabiliyyət imtahan-
ları keçiriləcək.

İmtahanlar Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və
İncəsənət Universitetində, Bakı Xoreografiya
Akademiyasında, həmçinin DİM-in əsas ofisində
(onlayn) təşkil ediləcək.

Qeyd edək ki, hər imtahan tarixi üçün səhər və
axşam növbələri bitdikdən sonra apelyasiya ko-
missiyaları təşkil olunur.

Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu ərəb dünyası ilə əməkdaşlığı genişləndirir

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və
İrsi Fondunun prezidenti Günay
Əfəndiyeva İordaniya Həşimilər
Krallığının Azərbaycan Respubli-
kasındakı səfəri Sami Asem Qoşeh ilə
görüşüb.

Fondan bildirilib ki, görüş zamanı Gü-
nay Əfəndiyeva təşkilatın həyata keçirdi-
yi layihələrdən söz açıb. Fond tərəfindən
nəşr olunan "Azərbaycan qadın şairləri-
nin poeziya antologiyası" kitabının ərəb
dilində nəşri haqqında da səfirə məlumat
verilib. Günay Əfəndiyeva mədəniyyət-
lərarası dialoqun inkişafı istiqamətində
əməkdaşlığın vacibliyini vurğulayıb.

İordaniya səfəri müxtəlif sivilizasiyaların
bir araya gətirilməsi yönündə Beynəlxalq
Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun fəaliy-

yətini yüksək qiymətləndirib. Sami Asem
Qoşeh təşkilat ilə İordaniya arasında
qarşılıqlı əməkdaşlığın uğurlu inkişafına
inandığını qeyd edib.

Görüş əməkdaşlığın perspektivlərinə
dair fikir mübadiləsi ilə davam edib.

Ekspressiv cizgilərin romantikliyi

Rəngkar Adil Hacıyevin sənət dünyası haqqında

Milli təsviri sənətimizin İkinci
dünya savaşından sonrakı
inkişaf mərhələsinin duyulması
dərəcədə rəqəbətlili olduğu
dövründə ixtisas təhsilini SSRİ-
nin böyük şəhərlərində yox, Ba-
kıdakı "Əzimzadə məktəbi"ndə
olan gənc rəssamların paytaxt-
da yaşamaq yaradıcı yarışmaya
qatılmamaları zamanına görə
təbii hesab olunurdu. 1950-ci il-
də rəssamlıq məktəbini bitirən-
dən sonra yaradıcılığını doğma
Neftçilərdə davam etdirməyə
qərar verən Adil Hacıyev (1930-
1991) həmin gənclərdən biri
idi. Əslində, istedadına görə
mərkəzi şəhərlərə üz tutan
məzun-yaşlıqlar T.Salahov,
A.Cəfərov, E.Şəhtaxtinskaya,
S.Şıxlı, M.Rzayeva, M.Qafarov,
T.Nərimanbəyov və digərlərindən
geri qalmayan, lakin ailə
vəziyyətinə görə dədə-baba
ocağına qayıtmalı olan Adil
Hacıyev tez bir zamanda rəs-
samlar arasında mövcud olan
paytaxt – əyalət ayr-seçkililiyinin
yoxluğunu tanınmış həmkarları-
na sübut edəcəkdik.

O, çox qısa müddətdə müxtə-
lif janrlarda əsərlər yaratsa da,
nədənə onları ictimailəşdirmə-
yə tələsmirdi. Yalnız paytaxtdan
onun görüşünə gəlmiş həmkar-
larının təkidindən sonra Adil Ha-
cıyev rəssam-müəllimlərin Ba-
kıda təşkil olunmuş respublika
sərgisində əsərlərini sənətsever-
lərə təqdim etdi. Müqayisə üçün
deyərk ki, sərginin ekspozisiyası-
nı təşkil edən 415 əsərdən 22-
nin müəllifi əyaləti təmsil edən
Adil Hacıyev idi. Bu çoxsaylı
rəngkarlıq əsərlərinin leytmotivi-
ni Neftçala torpağı, onun əmək
adamlarının və təbiətinin roman-
tik vəsi təşkil edirdi. Müəllifin
"Muğan haqqında mahnı", "Gö-
rüş", "Əmək qəhrəmanı Qüdrət
Səmədov", "Ana", "Balıqçılar",
"Pambıqçı qız", "Arx kənarında"
və s. lövhələrində vurğulanan
mövzuların əksini görmək müm-
kündür idi. Müəllifin həmin tablolarını
bədihi həllində nümayiş etdirdiyi
özünəməxsusluq isə, doğrudan
da, fərdi və fərqli estetikaya malik
olmaqla, gənc fırça ustasının ya-
radıcı "məni"ni təsdiqləyirdi.

Paytaxtda qazanılan ilk uğur
onu sənətseverlərlə yeni-yeni
görüşlərə həvələndirdi. 1969-
cu ildə qonşu Salyanda rəs-
samın ilk fərdi sərgisinin təşkil
edilməsi bunun əyani göstəri-
cisi oldu. Bu ümidverici başlan-
ğıc onu zamanın axarında həm
Azərbaycanda, həm də respubli-
ka sərhədlərindən uzaqlarda
keçirilən müxtəlif miqyaslı sərgi-
lərin daimi iştirakçısına çevirdi.

"Xonçalar" tablosu bu mənada
duyulması maraqlı kəsb edir. Adın-
dan da göründüyü kimi, əsərdə
milli adət-ənənələrimiz tərənnüm
olunur. Çoxfırlı şaquli kompo-
zisiyada müxtəlif yaşlı qadınların
qayıqla Kürün bir sahilindən digər
sahilinə toy xonçaları aparma-
ları təsvir edilmişdir. Sərt qayalı-
ğın arasından salınmış pillələrlə
sahildəki qayığa doğru hərəkət
edən başı xonçalı qızların ümu-
mi görüntüsünü seçiyəndirən
axıcı-oynaq ritm və nikbin rəng
çalarları motivin ürekaçan gör-
kəm almasını şərtləndirmişdir.

"Kür balıqçıları" və s. tablolar
motivin daşdığı mənə-məzmun
yükü real və inandırıcı bədii və-
sitələrlə ifadə olunduğundan,
mövzu müxtəlifliyinə baxmayaraq,
bu əsərlərin hər biri duyğu-
landırıcı qəbul olunur.

Adil Hacıyevin sonrakı dövrlərdə
ərsəyə gətirdiyi tablolarını bədii
məziyyətlərini Azərbaycan
rəngkarlığı üçün yeni olan bədii
şərhin təşkil etdiyini deməliyə.
İkinci mərhələni daha dəqiq də-
yərləndirməli olsaq, kətan üzər-
ində təqdim edilmiş təsvirlərin
realist-gerçəkçi formada təq-
dimatının kiçikölçülü yaxıllarla
ifadə olduğunu vurğulamaq
olar. Bu da ilk baxışda "sakiti"
görünən obrazların və motivlə-
rin romantikaya bəslənmiş
ekspressiv tutum almasını şərt-
ləndirmişdir, desək, yanlışdır. Qrafi-
k cizgilərlə anlam yaradan bu
yaxılların əlvan boyalarla
qovşağının tamaşaçısına bəxş
etdiyi estetik bəzək kifayət qə-
dar yeni və zəngin çalarlı oldu-
ğundan uzun müddət unudulmur.
Vurğuladığımız bədii məziyyətlər
"Xonçalar"dan əlavə, "Balıq ovu",
"Kür balıqçıları", "Bala Kürün Xə-
zər dənizinə qovuşduğu yer", ələ-
cə də rəssamın işlədiyi çoxsaylı
portretlər üçün də seçiyəvidir.

Yuxarıda da qeyd etdiyimiz ki-
mi, əksər əsərlərinin mövzusunu
bilavasitə Neftçala və Salyan mü-
hitindən alan rəssam müxtəlif janrlı
tablolarında müasirlərinin onları
şöhrətləndirən əməyini yaddaqa-
lan – romantik tutumda bədiiləş-
dirməyə nail olmuşdur. Balıqçı və
pambıqçı əməyi həmin əsərlərin
əsas leytmotivini təşkil edir. Onun
məşhur pambıqçılar Qüdrət Sə-
mədov və Ayna Quliyeva həsr
etdiyi portretlər bu qəbildəndir.
Rəssamın başqa peşə adamlarına
həsr etdiyi əsərlərdə də obrazlılığın
əldə olunması görülməkdədir. Bu
mənada məşhur el sənətkarı, aşiq
Pənəh Pənəhovun və tanınmış
müəllim-filoloq İmamverdi Əbilov-
vun portretini qeyd etmək olar.

Adil Hacıyevin haqqında söz
açdığımız müxtəlif janrlı əsərləri-
nin çoxsaylı tamaşaçı marağına
səbəb olması həm də onların hər
birinin müəyyən ovqat daşıyıcı-
sı olması ilə bağlıdır. Daha dəqiq
desək, pambıqçının torpaq sevgi-
sinə ("Sosialist Əməyi Qəhrəmanı
Ayna Quliyevanın portreti"), ana-
nın körpə məhəbbətinə ("Bahar
təranəsi"), gənclərin yaşayış-ya-

alim Yusuf Məmmədəliyev, tanı-
mış fırça ustaları Səttar Bəhlul-
zadə və Tahir Salahov, ələcə də
rəssamın müasirləri olan həm-
yerliləri – filoloq-alim İmamverdi
Əbilov və qabaqkı maarif xadimi
Əbdülsəmid Axundov onun bə-
sində xoş sözlər söyləmişlər.

Rəssamın yaradıcılığının ilk
dövrünə aid olan əsərlərdə bə-
dii ümumiləşdirmələrin hesabına
monumentallıq əldə olunması qə-
bəriq duyulur. "Briqadirin portre-
ti", "Bahar", "Kənd məktəbində",

ratmaq eşiqinə ("Bulaq başında"),
insanların adət-ənənəni yaşat-
maq istəyinə ("Xonçalar") rəssam
marağının qatın fırça ustası son
neticədə təqdim etdiklərini roman-
tik ruhlu mənəvi-estetik qaynağa
çevirməyi bacarmışdır. Ona görə
də onun zamansızlığa qovuşmuş
yaradıcılığı bu gün də tərəvəti,
hamı üçün maraqlı görünməkdə-
dir...

Ziyadxan Əliyev
Əməkdar incəsənət xadimi,
professor

Xatirə təqvimini

14–18 iyul

Azərbaycan

14 iyul 1905 – Aşiq Alixan Qarayazılı (Alixan Qurban oğlu Ömərov; 1905-1998) Gürcüstanın Qarayazı bölgəsinin Kosalı kəndində anadan olub.

14 iyul 1914 – Ədəbiyyatşünas, tərcüməçi Kövsər Məmməd qızı Tərvərdiyeva (1914-2014) İrəvan şəhərində doğulub. 50 ildən çox Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində Azərbaycan ədəbiyyatı tarixini tədris edib.

15 iyul 1925 – Xalq artisti, müğənni-pianoçu, professor Rauf İsmayil oğlu Atakişiyev (1925 – 3.2.1994) Bakıda anadan olub. 1953-cü ildən Akademik Opera və Balet Teatrının solisti olub, bir çox xarici ölkələrdə çıxış edib.

15 iyul 1926 – Xalq artisti Sədaye İsmayıl qızı Mustafayeva (1926 – 13.8.2004) Şəkidə anadan olub. Şəki, Gəncə Dram teatrlarında çalışıb, filmlərdə ("Mən ki gözəl deyildim", "Ölsem... başışla", "Həm ziyarət, həm ticarət" və s.) yaddaqlanan obrazlar yaradıb.

15 iyul 1928 – Tanınmış tərcüməçi Mehdi Mirkəşi oğlu Mirkişiyev (1928-1992) Cəbrayıl rayonunun Mirzəcanlı kəndində anadan olub. Rus dilindən çoxsaylı ədəbi tərcümələr edib.

15 iyul 1930 – Bəstəkar, Xalq artisti, professor Azər Hüseyn oğlu Rzayev (1930 –14.12.2015) anadan olub. "Bakı-90" simfoniyası, kamera orkestri üçün "Noktürn" və s. əsərlərin müəllifidir. Filarmoniyanın bədii rəhbəri, Opera və Balet Teatrının direktoru olub.

16 iyul 1913 – Xalq artisti, müğənni Mirzə Əbdülcabbar oğlu Bəyev (1913 – 13.1.2003) Bakıda doğulub. Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının solisti olub, filmlərdə ("Telefonçu qız", "Dəvriş Parisi partladır", "Dəli Kür" və s.) maraqlı rollar oynayır.

16 iyul 1934 – Əməkdar memar, Dövlət mükafatı laureatı Rəsim Həsən oğlu Əliyev (1934 – 13.11.2021) anadan olub. Bakı şəhərinin baş memarı (1974-1988) işləyib. Bir sıra mədəniyyət saraylarının, Naxçıvanda Hüseyn Cavidin məqbərəsinin (Ö.Eldarova birlikdə) layihə müəllifidir.

16 iyul 1949 – Əməkdar artist, bəstəkar, skripka ifaçısı Fəxrəng Rəhim oğlu Hüseynov (1949 – 16.2.2010) anadan olub. Yaponiyada "İpek Yolu" müsabiqəsinin (1991) qalibi kimi "Kodayu" operasını yazıb, simfonik əsərlər müəllifidir.

16 iyul 1958 – Xalq artisti İlham Təvəkkül oğlu Əsgərov (1958 – 6.9.2015) Masallı rayonunun Xoşçobanlı kəndində doğulub. Milli Dram Teatrında, televiziya tamaşalarında, filmlərdə ("Doğma sahillər", "Biz qayıdacağıq") maraqlı rollar oynayır. Filmlərin səsləndirilməsində iştirak edib.

17 iyul 1487 – Azərbaycan Səfəvilər dövlətinin banisi, görkəmli sərkərdə, şair Şah İsmayıl Xətai (1487 – 23.5.1524) Ərdəbilə doğulub. 1501-ci ildə Təbrizi paytaxt elan etməklə Səfəvilər dövlətini qurub. "Xətai" təxəllüsü ilə şeirlər yazıb, "Dəhnamə" poemasının müəllifidir.

17 iyul 1898 – Ədəbiyyatşünas, publisist Əbdülvahab Hacı Zeynalabdin oğlu Məmmədşad (Yurdsever; 1898-1976) Bakıda doğulub. 1923-cü ildə həbs edilib, 10 il həbs və sürgündən sonra müəhircətə gedib. 60-70-ci illərdə İstanbulda Azərbaycan Milli Mərkəzinə rəhbərlik edib, Ankarada dəfn olunub.

17 iyul 1953 – Xalq artisti Teylan Abbasqulu oğlu Adıgözəlov (1953 – 15.4.2010) Balakan rayonunda doğulub. Akademik Milli Dram Teatrında, televiziya tamaşalarında maraqlı obrazlar yaradıb. Filmlərdə ("Anlamaq istəyirəm", "Günaydın, mələyim!" və s.) çəkilib.

18 iyul 1903 – Əməkdar incəsənət xadimi Sergey Arsenyevič Mayorov (1903-1973) anadan olub. Dövlət Rus Dram Teatrında (1926-1937) quruluşçu rejissor və baş rejissor işləyib.

18 iyul 1927 – Tanınmış heykəltəraş, Xalq rəssamı Tokay Həbib oğlu Məmmədov (1927 – 2.5.2018) Bakıda doğulub. Üzeyir Hacıbəylinin, Nəsiminin (İ.Zeynalova birlikdə), Korogulun Bakıda ucaldırılan heykəllərinin müəllifidir. Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının professoru olub.

18 iyul 1932 – Ədəbiyyatşünas, Əməkdar elm xadimi, AMEA-nın müxbir üzvü Azadə Cəfər qızı Rüstəmov (1932-2006) Bakıda doğulub. Kitabları: "Azərbaycan epik şeirinin inkişaf yolları", "Məhəməd Füzuli", "Nizaminin poeziya sələfləri" və s.

18 iyul 1940 – Əməkdar artist, rəqqas Qorxmaz Ağababaoğlu Qurbanov (1940 – 20.5.2021) anadan olub. Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının baletmeysteri, bədii rəhbəri vəzifələrində çalışıb.

Dünya

14 iyul 1860 – Rus tarixçisi, şair, yazıçı və publisist Vasili Lvoviç Veliçko (1860-1904) anadan olub. Bir çox tarixi gerçəklərə işıq salan "Qafqaz" kitabının müəllifidir.

14 iyul 1903 – Amerika yazıçısı İrving Stoun (İrving Stone; 1903-1989) anadan olub. Görkəmli insanlar haqqında bioqrafik romanların müəllifidir.

14 iyul 1904 – Yəhudi əsilli Amerika yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1978) laureatı İsaak Başevits-Zinger (Isaac Bashevis Singer; 1904-1991) anadan olub. Əsərləri: "Şeytan", "Nicatverən günahkar", "Muskat ailəsi" və s.

14 iyul 1918 – İsveç rejissoru, ssenarist və yazıçı İnqrid Berqman (Ernst Ingmar Bergman; 1918 - 30.7.2007) anadan olub. "Yeddinci möhr", "Yay gecəsinin təbəssümü", "Piçiltı və qışqırıq" və s. filmlərə quruluş verib.

14 iyul 1928 – Gürcü yazıçısı Nodar Dumbadze (1928-1984) anadan olub. "Mən, nənəm, iliko və illərin", "Ağ bayraqlar" romanları, "Kukaraça" povesti və s. əsərlərin müəllifidir.

15 iyul 1606 – Holland rəssamı Rembrandt Hermens Van Reyn (Rembrandt Harmenszoon van Rijn; 1606-04.10.1669) anadan olub. Məşhur əsərləri: "Samson və Dalila", "Valtasar qonaqlığı", "Danaya", "Avropanın oğurlanması" və s.

15 iyul 1901 – İtalyan filosofu, ekzistensializmin tanınmış simalarından biri Nikola Abbanyano (Nicola Abbagnano; 1901-1990) anadan olub.

15 iyul 1919 – İngilis yazıçısı Ayris Merdok (Jean Iris Murdoch; 1919-1999) anadan olub. "Tor altında", "Dəniz, dəniz", "Mələklər zamanı", "Qara şahzadə" və s. romanların müəllifidir.

15 iyul 1924 – Çexen rəqqası, SSRİ Xalq artisti Mahmud Esenbəyev (1924-2000) anadan olub. "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında rəqqasə həsr olunmuş "Əmək və qızılgül" ("Mən rəqs edəcəyəm") filmi (rejissor Tofig Tağızadə) çəkilib.

16 iyul 1723 – İngilis rəssamı və incəsənət nəzəriyyəçisi Coşua Reynolds (Joshua Reynolds; 1723-1792) anadan olub. Məşhur əsərləri: "Veneranın kəmərinə açan Amur", "İlanı boğan balaca Herkules" və s.

16 iyul 1911 – Amerikalı aktrisa və rəqqasə, "Oskar" mükafatı laureatı Cincer Rocers (Ginger Rogers – əsl adı Virginia Katherine McMath; 1911-1995) anadan olub.

16 iyul 1928 – Məşhur rus şairi Andey Demyetev (1928 – 26.6.2018) anadan olub. Populyar mahnıların sözlərinin müəllifidir.

17 iyul 1846 – Rus alimi, səyyah və etnoqraf Nikolay Mikluxo-Maklay (1846-1888) anadan olub. Cənub-Şərqi Asyanın, Avstraliyanın müxtəlif xalqlarının etnoqrafiyasını tədqiq edib.

17 iyul 1888 – İsrail yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı Samuel Aqnon (Samuel Josef Agnon; 1888-1970) anadan olub. "Toy talvarı", "Gecə qonağı" və s. romanların müəllifidir.

17 iyul 1889 – Amerika yazıçısı, detektiv əsərlərin müəllifi Erl Stenli Qardner (Erle Stanley Gardner; 1889-1970) anadan olub. 100-dən artıq romanın müəllifidir.

18 iyul 1811 – İngilis yazıçısı Vilyam Tekkerey (William Makepeace Thackeray; 1811-1863) anadan olub. "Şöhrətpərəstlik yarmarkası", "Snoblar kitabı" və s.

Hazırladı: Vüqar Orxan

Lokarno festivalında “Baliqlara xütbə”

Hilal Baydarovun yeni filmi nümayiş olunacaq

Azərbaycanlı rejissor Hilal Baydarovun “Baliqlara xütbə” (“Sermon to the Fish”) tammetrajlı bədii filmi İtaliyada – 75-ci Lokarno Film Festivalında nümayiş olunacaq. Film “beynəlxalq müsabiqə” kategoriyası üzrə festivalın proqramına daxil edilib.

Bu barədə məlumat verən filmin prodüseri Elşən Abbasov bildirib ki, Azərbaycan, Meksika, İsveçrə və Türkiyənin birgə istehsalı olan “Baliqlara xütbə” filmi festivalın əsas proqramı üçün seçilmiş 17 ekran işindən biridir.

Lokarno Film Festivalı avqustun 3-dən 13-dək keçiriləcək. Festivalın baş mükafatı “Qızıl bəbir” heykəlciyidir.

“Baliqlara xütbə” filminin ssenari müəllifləri Hilal Baydarov və Aysu Akcan, rejissoru Hilal Baydarovdur. Filmdə Rəna Əsgərova, Orxan İsgəndərli, Hüseyn Nəsirov və digər aktyorlar rol alıblar.

Xatırladaq ki, rejissor Hilal Baydarovun “Səpələnmiş ölümlər arasında” filmi 2020-ci ildə Avropanın üç ən nüfuzlu kino müsabiqəsindən biri olan Venesiya Film Festivalında nümayiş olunub. Bu, müstəqil Azərbaycan kino tarixində A kateqoriyalı festivalın əsas müsabiqəsində yer alan ilk filmidir. Rejissorun “Durna çırağı” filmi 2021-ci ildə 34-cü Tokio Beynəlxalq Film Festivalının “İncəsənətə töhfəyə görə” xüsusi mükafatına layiq görüldü.

Brüsseldə “Azərbaycan muğamı”

“Şuşa İli” çərçivəsində konsert təşkil edilib

Azərbaycanın Belçikadakı səfiri Vəqif Sadiqov tədbirdə çıxış edərək tamaşaçılara dünya mədəniyyətinə əvəzsiz töhfə vermiş Şuşa şəhərinin görkəmli şəxsiyyətləri haqqında danışıb. “Xan Şuşinski Fondu”nun rəhbəri və sənətkarın qızı Bəyimxanım Ver-

diyeva atasının sənət yolundan söz açıb, Şuşa ilə bağlı xatirələrini bölüşüb. Ustad xanəndənin “O olmasın, bu olsun” filmində ifa etdiyi “Şahnaz” muğamından fraqment nümayiş olunub.

Belçikada yaşayan pianoçu-musiqişünas, “Fikrət Əmirov

Beynəlxalq Assosiasiyası”nın rəhbəri və bəstəkarın nəvəsi Nəzrin Əfəndiyeva Azərbaycan muğamı, Qarabağ muğam məktəbi haqqında çıxış edib.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Şuşanın mədəniyyət inciləri” layihəsi çərçivəsində eyniadlı fotosərgi də nümayiş olunub. Sərgidə Şuşanın mədəniyyət və tarixi abidələrini, geyimlərini, xalçalarını və bu şəhərin yetirdiyi görkəmli ədiblərin, musiqiçilərin həyatını əks etdirən fotoşəkillər yer alıb.

Tədbirdə Belçika Parlamentinin və Avropa Parlamentinin üzvləri, Avropa İttifaqı qurumlarının, diplomatik korpusun, mədəniyyət dairələri və yerli media nümayəndələri ilə yanaşı, Benelüks ölkələrində yaşayan soydaşlarımız da iştirak ediblər.

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

298 il əvvəl...

12 iyul 1724-cü ildə Osmanlı imperiyası ilə Rusiya arasında İstanbul müqaviləsi bağlanıb. Sənəddə Rusiya ilə Səfəvi dövləti arasında 1723-cü ilin 12 sentyabrında bağlanmış Peterburq müqaviləsinin şərtləri təsdiq edilib. Həmin müqaviləyə əsasən, Səfəvilər Dərbənddən Ənzəliyədək Xəzəryanı bölgələri Rusiyaya güzəştə getmiş, Cənubi Azərbaycanı öz əlində saxlamışdı. İstanbul müqaviləsi ilə Osmanlı dövləti də bu bölgünü qəbul edib. Eyni zamanda müqaviləyə görə, Rusiya Xəzəryanı bölgələr istisna olmaqla Şimali Azərbaycanın qalan hissəsini Osmanlının nəzarətinə keçməsinə razılışıb. Şirvan Osmanlının himayəsi altında xanlıq statusu alıb.

233 il əvvəl...

14 iyul 1789-cu ildə

Fransada inqilab baş verib. Üsyançı kütlələr Parisdəki Bastiliya qalasını ələ keçirib. XIV əsrdə inşa edilən Bastiliya Fransada mütləqiyyətin simvolu sayılırdı. Bir il sonra qala uçuruldu. Bastiliyanın alınması ilə başlanan inqilabi sarsıntılar bütün Avropada rezonans doğurdu. İnqilabdan sonra qəbul edilən “İnsan hüquq və azadlıqları bəyannaməsi” Qərbdə liberal dəyərlərin və kapitalizmin inkişafına təkan verdi. 1880-ci ildən 14 iyul Fransanın milli bayramı kimi qeyd olunur.

218 il əvvəl...

16 iyul 1804-cü ildə Birinci Rusiya-İran müharibəsi (1804-1813) başlanıb. Müharibənin ilkin nəticəsi olaraq imzalanan Kürəkçay müqaviləsinə (1805-ci il) əsasən, Azərbaycanın Qarabağ və Şəki xanlıqları Rusiyaya ilhaq edilib.

181 il əvvəl...

15 iyul 1841-ci ildə Londonda İstanbul boğazları (Aralıq və Qara dənizləri birləşdirən Bosfor və Çanaqqala (Dardanel) boğazları) haqqında konvensiya imzalanıb. Osmanlı imperiyası, Britaniya, Fransa, Rusiya, Prussiya və Avstriya arasında imzalanan sənədə əsasən, boğazlardan xarici gəmilərin keçməsinə icazəni ancaq Osmanlı dövləti verə bilərdi.

104 il əvvəl...

15 iyul 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Nazirlər Şurası 1918-ci ilin martında daşnak-bolşevik dəstələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımı cinayətlərinin araşdırılması üçün Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası yaradıb.

16 iyul 1918-ci ildə Rusiyanın Yekaterinburq şəhərindəki “İpatyev evi”ndə Rusiya imperiyasının sonuncu çarı II Nikolay ailəsi (xanımı Aleksandra, dörd qızı, oğlu Aleksey) və yaxınları ilə birlikdə güllələnib. Çar ailəsinin güllələnməsi barədə əmri Lenin vermişdi. Vladimir İliç 1887-ci ildə III Aleksandrın (II Nikolayın böyük qardaşı) əmri ilə edam olunmuş qardaşı Aleksandrın qisasını belə aldı.

69 il əvvəl...

12 iyul 1953-cü ildə Azərbaycan Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsi və Bakı Şəhər Komitəsinin birgə plenumunda Mircəfər Bağırov Azərbaycan KP MK-nın I katibi vəzifəsindən azad edilib. Mircəfər Bağırov 1933-cü ildən Azərbaycana rəhbərlik etmişdi. 1956-cı ilin aprelində Bağırov hakimiyyətdəki yaxın ətrafı ilə birlikdə gülləndi, həmin ilin mayında SSRİ Ali Məhkəməsi Hərbi Kollegiyasının hökmü ilə güllələndi.

53 il əvvəl...

14 iyul 1969-cu ildə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin plenumunda təşkilatı məsələyə baxılıb. KP MK-nın I katibi Vəli Axundovun istefası qəbul olunub. Plenum yekdil qərarla Azərbaycan Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin sədri, general-mayor Heydər Əliyevi Azərbaycan KP MK-nın I katibi seçib. Bu, Azərbaycanın yeni tarixində güclü lider kimi müstəsna yer tutacaq şəxsiyyətin böyük siyasətə və hakimiyyətə gəlişi idi.

27 il əvvəl...

12 iyul 1995-ci ildə keçmiş Yuqoslaviyanın süqutu nəticəsində meydana gələn müharibə gedişində Bosniyanın Srebrenitsa şəhərində müsəlman əhaliyə qarşı soyqırımını başlanıb. General Ratko Mladin başçılıq etdiyi serb qoşunları bir həftə ərzində Srebrenitsa şəhərində 16 yaşdan yuxarı kişi əhalini – 8 mindən çox insanı qətlə yetirib. Qırğın bölgədəki BMT “sülhməramnı” kontingentinin gözü qarşısında baş verib.

16 il əvvəl...

13 iyul 2006-cı ildə Türkiyənin Aralıq dənizi sahilindəki Ceyhan (Adana vilayəti) limanında Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin təntənəli açılışı keçirilib. Mərasimdə Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan prezidentləri başda olmaqla 30-dək ölkənin nümayəndə heyəti iştirak etmişdi. İnşası 2002-ci ildə başlanan kəmərin uzunluğu 1768 km (443 km Azərbaycan, 249 km Gürcüstan, 1076 km Türkiyə ərazisində), gündəlik nəqliətə gücü 1 milyon bareldir.

Hazırladı: V.Orxan

“Mədəniyyət” qəzetinin kollektivi iş yoldaşları Savalan Fərəcova əzizi

Ənvar Çingizoğlunun

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. **Sifarı:** 1966

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilib.

Bank rekvizitləri:
Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETI REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300358641

“İlk günün həyəcanı ilə işimizi davam etdiririk”

“Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkiyə və Türkmənistanın mədəniyyət nazirlərinin 29 il əvvəl atdığı addımla bütün dünyada tanınan, hörmət və təqdir edilən mədəni əməkdaşlıq təşkilatı yaranmışdır. Bu gün də ilk günün həyəcanı ilə işimizi davam etdirdiyimiz üçün qardaşlığımız, zəngin mədəniyyətimiz və ümumi nailiyyətlərimizlə fəxr edirik. Yaşadığımız xoşbəxtliyi bizimlə bölüşən, dəstəyini hər zaman hiss etdiyimiz TÜRKSOY-a üzv ölkələrin hörmətli prezidentlərinə, mədəniyyət nazirlərimizə və əziz dostlarımıza ürəkdan təşəkkür edirik”.

Bu sözlər TÜRKSOY-un Baş katibi Sultan Rəevin təşkilatın yaranmasının 29-cu ildönümü ilə bağlı yayımladığı açıqlamada yer alıb. 1993-cü il iyulun 12-də Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan və Türkmənistanın mədəniyyət nazirlərinin Almatı şəhərində keçirilən toplantısında “Türk Kültür və Sənətləri Ortaq Yönetimi”nin (TÜRKSOY) yaradılması haqqında səsiz imzalanıb.

Sonrakı illərdə Rusiya Federasiyasının Altay, Başqırdıstan, Tatarıstan, Tuva, Xakasiya və Saxa-Yakutiya respublikaları, Moldovanın Qaqauz Yeri muxtar bölgəsi və Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti təşkilata üzv olub. Qurum 2009-cu ildən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY adlanır.

Ortaq türk mədəniyyətinin, incəsənətinin, adət-ənənələrinin, mədəni irsinin

araşdırılması, qorunması, inkişaf etdirilməsi, dünyada tanınması və gələcək nəsillərə ötürülməsi məqsədilə qurulan təşkilatın mənzil-qərgahı (katibliyi) Ankara şəhərində yerləşir. Təşkilatın fəaliyyəti hər il toplantılarla keçirilən Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurası tərəfindən müəyyən olunur. Qurumun cari fəaliyyətinə baş katib rəhbərlik edir.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri, keçmiş mədəniyyət naziri, Xalq artisti Polad Bülbül-oğlu 1993-2006-cı illərdə TÜRKSOY-un ilk baş katibi olub. 2007-ci ildən 2022-ci ilədək bu vəzifəni Qazaxıstanın keçmiş mədəniyyət naziri Düsən Kaseinov yerinə yetirib. 31 mart 2022-ci ildə Qırğızıstanın Xalq yazıçısı, keçmiş mədəniyyət, informasiya və turizm naziri Sultan Raev TÜRKSOY-un yeni baş katibi seçilib.

Ötən 29 ildə TÜRKSOY ümumtürk mədəni irsinin təbliği və tanınması, türkdilli xalqlar, ölkə və diyarlar arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi istiqamətində müxtəlif layihələr həyata keçirib. Bu layihələrin bir çoxu ənənə halını alaraq hər il davam etdirilir.

Mehparə Sultanova
Ankara

Sağlamlıq imkanları məhdud insanlar üçün
geyim kolleksiyasının təqdimatı

İyulun 13-də “Kekalove Adaptive” startapının təşkilatçılığı, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin, İnkişaf və Əməkdaşlıq üzrə İsveçrə Agentliyinin dəstəyi və “JW Marriott Absheron” hotelinin ev sahibliyi ilə ölkəmizdə əlilliyi olan şəxslər tərəfindən adaptiv geyim kolleksiyasının təqdimatı keçirilib.

Tədbirin məqsədi əlilliyi olan şəxslərin ehtiyaclarını nəzərə alan xüsusi geyim dizaynlarını, adaptiv geyimləri nümayiş etdirməkdir. Kolleksiyanın müəllifi Azərbaycanın ilk peşəkar adaptiv geyim dizayneri Rəşidə Əliyevadır.

“Kekalove Adaptive”nin təsisçisi və icraçı direktoru Məhəmməd Kekalov qeyd edib ki, üçüncü dəfə keçirilən şou İnküziya festivalının bir hissəsidir: “Sağlamlıq imkanları məhdud olan insanların cəmiyyətə integrasiyasına dəstək vermək bizi sevindirir”, - deyə o bildirib.

ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin Azərbaycan üzrə missiya direktor vəzifəsini icra edən Anjelina Allen-Mpyisi deyib: “USAID Azərbaycanı da əlilliyi olan insanların cəmiyyətə integrasiya edilməsinə dəstək olmaq üçün Kekalova ilə əməkdaşlıq etməkdən qürur duyur. Əlilliyi olan şəxslər üçün inküzivliyin təşviq edilməsi USAID-in qlobal prioritetidir. Qlobal müstəvilə əlil insanların cəmiyyətə integrasiyasını təşviq etmək vacib işlərdən biridir...”.

Tədbirdə əlilliyi olan modellərin iştirakı ilə 40 geyim dəsti nümayiş etdirilib.

yihiyələrin reallaşdırılması məqsədilə xüsusi proqram hazırlayıb.

Hollivud da “Al Ula” studiyasında beynəlxalq miqyasda rezonans doğuran birgə filmlər istehsal edir. Bunun ən bariz nümunələri kinostudiyanın ərazisində qurulmuş Əfqanıstan pavilyonunda lentə alınan “Qəndəhar” filmidir. “Al Ula” studiyasında ingilis kinematografıların tərəfindən “Stiv Bəkşolun ekspedisiyası” çoxseriyalı televiziya filmi və “National Geographic” telekanalı üçün seriallar da lentə alınır. Kinorejissor Teyfik Əlzaidinin çəkilişləri davam edən “Norah” bədii filminin isə beynəlxalq arenada əks-səda doğuracağı ehtimal olunur. Tarixi ekran əsəri UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilmiş Al Ula arxeoloji məkanında lentə alınır.

Ula Kral Komissiyası” kinostudiyaların ən müasir texnika və avadanlıqla təchiz olunması, habelə telefilm sənayesi üçün yeni la-

Səudiyyə Ərəbistanı Yaxın Şərqdə ən böyük film istehsalçısı olmaq istəyir

Ən yaxın tarixdə film istehsalının qadağan olduğu Səudiyyə Ərəbistanı 2030-cu ilədək Yaxın Şərqin ən böyük kinematografına malik olmaq iddiasındadır.

ÜDM-in həcminə görə dünyada 12-ci, Kəfəzin ərəb ölkələri arasında isə birinci yeri tutan Səudiyyə Ərəbistanı kino istehsalı üzrə bum yaratmaq niyyətindədir. Artıq ölkədə 10 kinostudiya fəaliyyət göstərir və onların ən böyüyü olan “Al Ula” studiyası beynəlxalq miqyasda bir neçə layihəyə imza atıb.

Ölkənin İnvestisiya Nazirliyi bəyan edib ki, 2030-cu ilədək 100 bədii və sənədli filmə maliyyə vəsaiti ayrılacaq. Eyni zamanda “Al